Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1997 йил 15 февраль, шанба • № 14 (10.892) • Эркин нархда сотилади

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

ҲАМКОРЛИК ИМКОНИЯТЛАРИ КЕНГ

РОССИЯ Федерация ҳукумати раисининг ўринбосари Валерий Серов бошчилигидаги делегация Ўзбекистонга амалий ташриф билан келди. Делегацияни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов қабул қилди. Меҳмонлар билан Республика Вазирлар Маҳкамасида музокаралар ўтказилди. Музокаралар чоғида Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги ўзаро иқтисодий алоқаларни ҳар икки томон талабларига жавоб берадиган даражага кўтариш мумкинлиги таъкидланди. Жумладан, самолётсозлик, фан-техника, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ва коммуникация соҳалари, атом энергиясини саноатда қўллаш каби соҳаларда янги истиқболлар очилмоқда.

Ташриф якунида икки мамлакат ҳукуматлари ўртасида йўловчи ташувчи ИЛ-114 ва юк ташувчи ИЛ-114 Т самолётларини ҳамкорликда яратиш, уларни кўплаб ишлаб чиқариш ва фойдаланишга топширишни таъминлаш тўғрисидаги битим, Ўзбекистон билан Россия Ташқи ишлар вазирликлари ўртасида 1997 йилга мўлжалланган ҳамкорлик дастури ва бошқа ҳужжатлар имзоланди.

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ КАФОЛАТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ ЙЎЛИДА

МУСТАҚИЛЛЛИККА эришган Ватанимиз ҳуқуқий демократик давлат асосларини яратиш йўли билан халқаро ҳамжамият ўртасида кун сайин обрў эътибор қозониб бормоқда. Инсон ҳуқуқларини кафолатлаш борасидаги яна бир неча ҳужжат кейинги кунларда умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Булар жумласига «Ахборот олиш кафолатлари ва эркинликлари тўғрисида», «Журналистнинг касбига доир фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаларини киритиш мумкин. Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, уларнинг халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқлаштирилишини таъминлаш борасида Ўзбекистон Республикасининг янги қонуни лойиҳаси муҳим ўрин тутади. Қонун «Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида» деб аталади. Бу қонуннинг моҳияти шундан иборатки, у мансабдор шахслар ва ташкилотлар фаолиятида инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларига қандай риоя этилаётганлигини назорат қилиб боради. Шу мақсадда Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) лавозими таъсис этилади. Бу вакил инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги Ўзбекистоннинг қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга, халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга, фуқароларнинг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги билим даражасини ва ижтимоий онгини оширишга кўмаклашади.

КИЧИК ВА ЎРТА ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ЁРДАМ БЕРАДИ

ИҚТИСОДИЁТНИ янги изга солишда кичик ва ўрта тадбиркорликка кенг йўл очиб бериш алоҳида ўрин тутади. Буни ҳисобга олиб Ўзбекистонда бир қатор амалий тадбирлар кўрилмоқда. Шу соҳада қилинаётган сайъи-ҳаракатларимизни хорижий сармоядорлар, халқаро банк ташкилотлари ҳам қўллаб-қувватлаб турибди. Улар кичик ва ўрта тадбиркорлик лойиҳаларига маблағ ажратиш йўли билан ёрдам бермоқдалар. 12 февраль куни Оврупо қайта тиклаш ва тараққиёт банкининг Лондондаги қароргоҳида имзоланган кредит битими ҳам Ўзбекистонда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларни ривожлантиришга қаратилгандир. Оврупа банки 120 миллион доллар миқдорида ажратадиган кредитлар Ўзбекистонда ўсимлик ва маъданли хом ашёни кенгроқ қайта ишлаш лойиҳаларини амалга оширишга, мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини кўпайтиришга, янги ишчи ўринлари ташкил қилинишига имкон беради.

МАРКАЗИЙ ОСИЁ АЛОҚАЧИЛАРИ ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

ТОШКЕНТДА Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Ўзбекистон Алоқа вазирларининг учрашуви бўлиб ўтди. Марказий Осиё республикалари алоқачилари 2 кун мобайнида соҳада тўпланиб қолган бир қатор долзарб муаммоларни биргаликда муҳокама қилдилар. Қўшни республикалар Алоқа маъмуриятлари раҳбарларининг ҳамжиҳатлик руҳида ўтган бу кенгашида ҳамкорлик шартномаси имзоланди. Бу ҳужжат алоқа соҳасини илғор технологиялар асосида такомиллаштириш ва қардош республикалар аҳолиси, халқ хўжалигига сифатли алоқа хизмати кўрсатишга қаратилгандир.

МАЙСАЛАРДАН НОН ИСИ КЕЛАДИ

АЙНИ КУНЛАРДА буғдойзорларни айланган одамнинг кўнгли очилади, дили яйрайди. Ҳамма ёқда кўм-кўк майсалар. Улардан нон иси келади!..

— Табиатнинг мўъжизаси бу, — дейди Янгийўл туманидаги Усмон Юсупов номли агрофирма «Ҳалқобод» уюшмаси бош хосилоти Адҳам Ахмаджонов.

— Нимасини айтасиз, — дейди шу уюшма мутасаддиси Иззатилла ака Мадкаримов, — кейинги ёққан қор, ёмғир жуда малҳам бўлди-да. Қаранг, ҳар туп бошоқ — майсалар дуркун бўлиб ўсяпти. Эрта-индин кунлар жўнашиб кетгач, бу ўсимталар ўзини жуда тез кўрсатади. Ҳа демай тиззага уради. Лекин, бунинг учун ҳали кўп меҳнат қилиш керак.

... Меҳнатни деҳқонлар қойил қилишяпти. 120 гектардан ортиқ майдонга рисоладагидек ишлов берилди. Мўлжалдаги маъданли ўғит солинди. Барча буғдойзорларга сув қўйилди. Айниқса, молларнинг пайхон қилишига йўл қўйилмади. Буғдойзорлар деҳқонларга шартнома асосида бўлиб берилган. Ҳар бир деҳқон камида гектаридан 35-40 центнер ҳосил олишни мўлжаллаб меҳнат қилмоқда.

Улар қанчалик баракали хирмон уюшса, оилалари даромади шунчалик баракали бўлишини яхши билишади. Бунга ишончлари комил. Ана шу ишонч ва умид уларни кун сайин олға ундаяпти...

Даврон АҲМАД олган сурат.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ:

Воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ТИББИЁТЧИЛАРГА 93 МАШИНА

ВИЛОЯТ соғлиқни сақлаш бошқармаси тизимига республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги кўрсатаётган ғамхўрлик йилдан-йилга ошиб бормоқда. Бу кундузги шифохоналар, қишлоқ тиббий хизмат манзиллари моддий таъминотини мустаҳкамлаш, шифокорлар малакасини ошириш борасида яққол сезилаётир.

Яқинда вазирлик вилоятимиз даволаш муассасалари учун 93 та енгил машинани бепул ажратди. Улардан «тез ёрдам» шоҳобчаларида, қишлоқ тиббий хизмат манзилларида фойдаланилади.

Саид ВАЛИЕВ.

Шоир хотирасига бағишланди

ЮҚОРИЧИРЧИҚ туман Марказий кутубхонасида шоир ва драматург Туроб Тўла хотирасига бағишлаб «Гулшан куйчиси» мавзусида хотира кечаси ўтказилди. Ўзбекистон ХДП туман кенгаши ва «Камолот» жамғармаси туман бўлими томонидан ташкил этилган бу давра сермазмун ва завқли ўтди. Тадбирда иштирок этган фахрийлар адиб ҳаётлик чоғида манзаралардан завқланиб хордиқ чиқарганлиги, ижод билан изчил шуғулланганлиги тўғрисида гапириб бердилар. Хусусан, ХДП туман кенгаши биринчи котиби Миршомил Миркомиловнинг Туроб Тўла ҳаёти ва ижоди хусусидаги ҳикоясини йиғилганлар қизиқиш билан тингладилар.

Шоир билан бевосита мулоқотда бўлган шеърият ихлосманди, ижодкор Собир Олимжон ноёб истеъдод эгасининг қўшиқ яратиш борасидаги фаолияти, инсонийлик фазилатлари ҳақидаги хотиралари билан ўртоқлашди.

Кечада кутубхона ходимлари Г. Илёсова, Р. Сеитова, 6-ўрта мактаб ўқувчиси З. Эштоевалар ҳам фаоллик кўрсатдилар.

Латифжон МАНСУРОВ.

ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИДА

ТАҲЛИЛ ШУНИ КЎРСАТДИ-КИ...

ЎТГАН куни вилоят ҳокимлигида Ўзбекистон Республикаси давлат тили тўғрисидаги Қонуннинг қандай бажарилаётгани юзасидан йиғилиш бўлиб ўтди. Унда вилоят шаҳар ва туманлари ҳокимлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари, тегишли мутасаддилар иштирок этдилар.

Йиғилишни вилоят ҳокимининг муовини Дилбар Жаҳонгирова очди.

Вилоят ҳокими Эркин Рўзиев йиғилишда қатнашиб, давлат тили тўғрисидаги Қонуннинг бажарилиши юзасидан вилоятда бирмунча ишлар амалга оширилаётганини, лекин, шу билан бирга айрим раҳбар ва мутасаддиларнинг лоқайдлиги туфайли ҳанузгача бартараф этилмаётган камчилик ва нуқсонлар борлигини алоҳида қайд этди. У мавжуд аҳволни махсус текширув гуруҳи хулосалари асосида жиддий таҳлил қилди.

Вилоят ҳокимининг таъкидлашича, тил ҳақидаги Қонун ҳамма жойда бирдек амал қилмаяпти. Айрим туман ва шаҳарларда, корхона ва ташкилотларда ҳужжатлар билан ишлашда, кўчалар номини ва турли эълонларни ёзишда давлат тили қоидалари бузилишига йўл қўйилмоқда. Шу боисдан ҳам йиғилишда бундай нуқсонларни бартараф этишда, давлат тили тўғрисидаги Қонунни изчил амалга оширишда ҳокимликлар масъулиятини янада кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

Йиғилиш сўнггида тегишли раҳбар ва мутасаддилар олдига мазкур Қонуннинг тўла-тўкис бажарилишини таъминлаш юзасидан аниқ вазифалар қўйилди.

МУНОСАБАТ

КЎЗНИ ЮМГИЛ, КЎЗГА АЙЛАНСИН КЎНГИЛ

ЯХШИ ФИКР — қалбда очилган гул. Яхши сўз ана шу гулнинг шарбати. Яхши сўз шарбатидан баҳраманд бўлган одамнинг чеҳраси ҳам гулгун бўлади, гул каби очилади.

Албатта, ҳаётда яшар эканмиз, ўзимиз, оиламиз, турмуш тарзимиз, эртанги кунимиз ҳақида ўйлашимиз табиий. Лекин, ўзликни англаш инсон ана шу ташвишлардан баландроқ тура билганда, умрини инсоний комиллик мезони билан тафаккур тарозусида ўлчай билгандагина юз беради. Жалолиддин Румий ҳазратлари «Кўзни юмгил, кўзга айлансин кўнгил» деганларида инсонни ўзликни англашга чорлаган бўлсалар, ажабмас. Ҳақиқатан ҳам кўзнинг нури кўнглига кўчган одам дуч келган йўлдан юриб кетавермайди, тилга келган сўзни айтавермайди. Ўзига раво кўрган яхшиликларни ўзгалардан ҳам дариғ тутмайди.

Тангрига беҳисоб шукрлар бўлсинким, бизнинг маънавиятимиз осмонида қуёш бўлиб порлаб турган Аҳмад Яссавийдек, Баҳоуддин Нақшбанд, Имом Бухорий, Ат-Термизий, Беруний, Ибн Сино, Амир Темур, Улуғбек, Навоий, Бобур каби боболаримиз борки, улар ўзлари қолдирган маънавий сарчашмалари, ўлмас обидалари билан миллатимиз шаънини, Туронимиз қадрини юксакка олиб чиқдилар.

Шу боис ҳам Президентимиз Ислом Каримов Ҳазрат Амир Темур таваллуди тантаналарида фахр билан «Кимки ўзбек номини, ўзбек миллатининг куч-қудратини, адолатпарварлигини, чексиз имкониятларини, унинг умум башарият ривожига қўшган ҳиссасини, шу асосда келажакка ишончини англамоқчи бўлса, Амир Темур сиймосини эслаши керак», деганларида нақадар ҳақ эдилар. Чунки, каромат назари ила дунёга келган, подшоҳликда, илм-фанда, санъатда, касб-ҳунарда камолот чўққисига чиққан ҳар қандай инсон келажакда дунё одамларининг суюкли фарзандига айланади. Зотан, адабиёт — бу нур, илм — бу нур, санъат — бу нур! Инсоният оламини, ўзлигини англашга чорловчи топиб айтилган ўтли фикр — бу нур. Қуёш ер юзига ўз зиёсини бирдек сочганидек, тафаккур нури ҳам миллат танламайди, одам танламайди. У илм истаган, маънавий бойлик қидирган ҳар бир хонадонга, ҳар бир қалбга сизиб кириб боради.

Афсуски, биз баъзи ҳолларда буни сезмаймиз. Сабаби — қорин қайғусидан, айшу-ишрат даврасидан, ўткинчи ҳою-ҳавaслардан бўшамаймиз. Кимдир менинг гапларимни тинглаб, «Нима деяпти бу одам ўзи, оч қоринга қўшиқ на ҳожат?» дейиши мумкин. Таассуфки, қориннинг қули бўлиб қолган одамнинг қорнини тўйғазиб қўйсанг жим бўлиб, қорни очгандан кейин яна жанжалини бошлайвериши аниқ. Лаззатли таомнинг роҳати қорин тўйгунчалик. Борди-ю, сўнгги андозадаги кийимини кимларгадир кўз-кўз қилиш учун ясанишни хуш кўрадиган одам ҳам кийими билан икки марта кўча айланиб келса, кейин яна кўнгли ниманидир тусаб қолади. Шунинг учун ҳам молу-дунёга, айшу-ишратга ҳирс қўйган одамни тўйдириш қийин. Ўзликни унутиш, инсонликни унутиш шу ердан бошланади. Муҳаммад Пайғамбаримиз ўз ҳадисларидан бирида шундай дейди: «Молу-дунёни севишлик ҳар бир хатонинг бошланишидур».

Мана, мустақиллигимизнинг олтинчи йилига қадам қўйдик. Ҳар бир тонгимиз нурафшон, ҳар бир оқшомимиз осойишта. Афсуски, ўзимизга берилган ҳурликдан, тилимизга, динимизга берилган эркдан кўра бисотидаги молу-дунёни афзал кўрувчилар бор орамизда. Ҳамдўстлик мамлакатларидаги уруш-жанжал, уй-жойидан, ҳаловатидан, фарзандларидан ёки ота-оналаридан айрилганларнинг кўз ёшлари биз учун сабоқ бўлмоғи даркор.

Ўзликни таниш, яна Ватанни танишдан, ҳурликни англашдан бошланади. Ҳур одамнинг фикри ҳам ҳамиша булоқ сувларидек тиниқ бўлади. Оқшом фарзандларимизни ёнимизга олиб, Аҳмад Яссавий ҳикматларидан, Навоий шоҳ байтларидан, Абдулла Орифнинг ўтли мисраларидан ўқиб берсак, буюк савоб эмасми?! Турғун Алиматовнинг танбурини бугун Америкада, Францияда, Олмонияда сел бўлиб тинглашяпти. Нега? Чунки, «Мия ва юракнинг шундай бўшлиқлари борки, уларни фақат санъат воситасида забт этиш мумкин» деган экан мутафаккирлардан бири. Фарзандимиз ўз юртининг мадҳиясини тўлиқ биладими? Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг, Президентимиз ташриф буюрган ўнлаб мамлакатларнинг пештоқларида ҳилпираб турган байроғимиздаги тасвирлар ҳикматини-чи?

Ўзимиз ўзликни англашга, эртанги юрт эгалари — фарзандларимизни ўзларини танишлари учун, тарихларини билишлари учун бир кунлик — 24 соатлик умримизнинг лоақал бир соатини ажрата оляпмизми? Муқаддас Ҳадисларда шундай ҳикмат бор: «Огоҳ бўлингки, умрингизнинг қолган қисми бамисоли яшаб турган кунингизнинг қолган қисми кабидир».

Ўзликни таниш — қалбда уйғонган инсоф ва адолатдан бошланади. Бугун адолат қарор топиб, ота-боболаримиз орзу қилиб келган мустақилликнинг саодатидан баҳраманд бўлиб турибмиз. Шу баҳрамандлик бизларни нафсимиз қули бўлишдан кўра, маънавий камолот оламига, хайру-саховат, меҳру-оқибат кўчасига, илму маърифатнинг сарҳадсиз уммонларига, санъатнинг жаннатий боғларига етакласа, биз, албатта, ўзлигимизни танийимиз.

Маҳмуд ТОИРОВ,
«Паркент тонги»газетаси муҳаррири.

СОЛИҚЧИЛАР КЕНГАШИБ ОЛИШДИ

ЯҚИНДА Қуйичирчиқ туманида солиқ тўлайдиган идоралар ва ташкилотлар вакиллари иштирокида семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда Қуйичирчиқ ва Оққўрғон туманларидаги жамоа хўжаликлари, корхоналар, фермерлар, фирмалар, ҳиссадорлик жамиятлари раҳбарлари ва ҳисобчилари қатнашдилар. Қуйичирчиқ тумани давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Умурзоқ Қусбоев «1996 йилнинг якунлари ва жорий йилги солиқ тизимларидаги ўзгаришлар», бўлим бошлиғи Т. Н. Шин «Солиқ турлари ва меъёрлари ҳақида» маъруза қилдилар. Семинар-кенгаш иштирокчилари, шунингдек, «Ижарачилар билан ишлаш ва уларни даромад солиғига тортиш», «Давлат бюджетига солиқ тушумини йўналтириш» каби мавзуларда ҳам маъруза тингладилар.

Рисбой АНОРБЕКОВ.

КАРТОШКАЧИЛИККА ИХТИСОСЛАШДИ

Айрим ҳудудларда хўжаликларни ер шароитларига қараб ихтисослаштириш яхши натижалар бераётганлигини кўрсатди. Шу боис бу йил Юқоричирчиқ туманидаги Аҳмад Яссавий номли жамоа хўжалиги заминида ташкил этилган «Туркистон» фермерлар уюшмаси картошкачиликка ихтисослашадиган бўлди. Мазкур хўжаликда асосан Голландия картошкасини етиштириш режалаштирилди.

Саид САИДАҲМЕДОВ.

ҚАМЧИҚ ДОВОНИДАГИ ҚУРИЛИШЛАР

Тошкент — Ўш автомобил йўлидаги Қамчиқ довонида иккита тоннелни қуриш учун майдонча тайёрлаш ишлари ниҳоясига етди. Барча зарур ускуналар келтирилиб қўйилган, яқин кунларда Қозоғистон ва Қирғизистондан бундай иншоотларни қуришда катта тажрибали мутахассислар гуруҳи келиши кутилмоқда.

Узунлиги бир километрдан ортиқ келадиган иккала тоннел ишга туширилгач, эски йўлнинг хавфли қисмидан фойдаланиш зарурати қолмайди.

Айни пайтда довондаги йўл қайта қурилмоқда — 170 километрлик йўл Тошкент, Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятлари йўлсозларига бўлиб берилган. 1997 йил охирида қайта қуриш ишлари тугаллангач, довон орқали йил бўйи ўтиш мумкин бўлади, яъни қишда ҳам довондан ўтиш хавфли бўлмай қолади.

Довон орқали транспорт қатновини хавфсиз қилиш учун Наманган вилояти йўлсозлари бу ерда учта база барпо этишга бел боғлаган. Уларнинг ходимлари, йил бўйи йўлнинг ҳолатини кузатиб туради. Базалар қошида автомобилларга техник хизмат кўрсатиш пунктлари ишлайди.

Шунингдек, довонда йўловчилар дам олиб, овқатланадиган тўртта кемпинг ташкил этишга қарор қилинди.

(ЎзА).

ҚИШДА... ҒАРҚ ПИШИҚЧИЛИК

ИССИҚХОНАЛАРДАГИ лимон ва сабзавот экинлари айни кунларда ғарқ пишди. Ҳар лимонларки, донаси муштдай-муштдай. Дарахтларнинг баргидан меваси кўп, гўё шохлари шода-шода тилла ранглардан маржонлар таққан. Шифтга тортилган иплар кўтариб турган помидор тупларида эса ғуж-ғуж ҳосил. Ташқарида қор, қора совуқ, кишилар иссиқ кийимда. Ичкарида эса ёз чилласи каби иссиқ ҳаво нафасни қайтаради. Енгил кийинган қизларнинг қўлларида челаклар, кимдир дарахтлардан олтин ранг лимонларни,кимлардир қип-қизил ақиқдай помидорларни теряпти. Зум ўтмай яшчиклар лим-лим тўлади, уларни автоуловларга юклаб, Тошкент бозорларига жўнатишади.

Чиноз туманидаги Турсунбой Эрназаров номли жамоа хўжалигида 1 гектардан ортиқ ерда иссиқхона қурилганди. Ҳозир бу ерда экинлар ғарқ пишди. Улар пешма-пеш узилиб, истеъмолчиларга етказиб беріляпти.

— Иссиқхонадан 70 тонна маҳсулот олмоқчимиз, — дейди миришкор сабзавоткор Меҳринисо Раҳмонова. — Бу нақд пул, каттагина даромад дегани. Рўзғоримизнинг бутлиги ҳам ана шундан!..

Раҳим ҚОДИРОВ.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 514 йиллигига

«БЕҚАЙДМЕНУ ХАРОБИ СИЙМ ЭРМАСМЕН...»

XV АСРНИНГ охири ва XVI аср ўзбек адабиётининг йирик намояндаси, шоир, олим, шоҳ ва саркарда Заҳириддин Муҳаммад Бобур (14 феврал 1483 йил) ижодининг муҳим қирраларидан бири — унинг аксарият асарларининг шоир шахсияти, кайфияти ва ҳаётий саргузаштлари билан узвий алоқадорлигидир.

Шу жиҳатдан олиб қараганда, Бобурнинг дард-аламлари, изтиробли кечинмалари, истаймизми-йўқми, бизнинг ҳам ҳис-туйғуларимизга, онг ва шууримизга ўз таъсирини ўтказади. Зеро, ҳозирги кунларимизда ҳам бот-бот содир бўлиб турувчи воқеа-ҳодисаларга бир назар солсак, фикримиз янада ойдинлашади.

Агар бирон бир инсон нуфузли мартабага эришса, юқори мансабга кўтарилса, ҳаёти шон-шуҳратга бурканган чоғларда унинг ёр-биродарлари, кўнгил сўровчилари, суҳбатдош ва йўқловчилари кўп бўлади.

Аммо, у кимса эгаллаб турган мансабидан кетса борми, унинг ёнида фақат (агар бор бўлса) садоқатли кишиларгина қолади. Шу нуқтаи назардан олиб кўрилса, мусофирликда юрган ғариб одамларнинг ҳол-аҳволидан хабардор, уларнинг ташвишларига шерик бўлгувчи кишилар бармоқ билан санарли чиқади.

Бобур Андижонни қўлдан бериб, Самарқанд тахтини Шайбонийхон эгаллаган чоғларда юқорида таъкидланган ҳолатга дучор бўлган эди. Унинг атрофида ўша дамларда бир юз олтмишга яқин садоқатли дўстлари қолган эди, холос. Ўша оғир дамларда Тошкент, Фарғона ҳокимлари бўлган тоға ва амакилари ҳам унинг тақдири ҳақида мутлақо қайғурмадилар.

Шу воқеалар сабаб, айни чоғда, у ночор ҳолда, тушкун кайфиятда Самарқанд, Андижон ва Тошкент оралиғида сарсон бўлиб юрган пайтларда битилган қуйидаги мисралар фикримизга мисолдир. Бу мисралар шу кунларимизда ҳам ўзининг маънавий кучини, аҳамиятини йўқотмаган:

Ёд этмас эмиш кишини ғурбатда киши,
Шод этмас эмиш кўнгилни меҳнатда киши.
Кўнглум бу ғарибликда шод ўлмади, оҳ,
Ғурбатда севинмас эмиш, албатта, киши.

Улуғ ижодкорнинг юксак маҳорат эгаси эканлиги шундан ҳам маълум бўладики, у ўз шахсий ўй ва кечинмаларини фалсафий талқин этиб, шулар орқали улкан ахлоқий-маънавий умумлашмалар яратади. Айни чоғда шоирнинг шахсий кечинмалари умумбашарий кечинмалар даражасига кўтарилади.

Ана шундай пуристеъдод ижод соҳибининг ўз Ватанини тарк этгани ва ўзга юртлар — Афғонистон, Ҳиндистонда шоҳ бўлиб юриши унинг шунга мажбурлигидан эди. Бироқ, у доимо ўз қадрдон юртига кучли соғинч туйғуси билан яшади. Унинг баъзи бир асарларидан ана шу туйғуни туяди китобхон:

Беқайдмену хароби сийм эрмасмен,
Ҳам мол йиғиштирур лаим эрмасмен.
Кобилда иқомат этти Бобур, дерсиз,
Андоқ демангизларки, муқим эрмасмен.

Лекин, юқорида ўқиганларимизда ифодаланган ғоя, Бобурнинг ўзга юртларда тахт, бойлик илинжида юрганлигида эмас, балки, булар ўткинчи нарсалар эканлигини ифодалашдан иборат.

Дарҳақиқат, Қобулда яшаб юрган чоғларида Бобур ўзини ҳар нафасда, шароит тақозосига кўра, мажбуран яшаётгандек ҳис этди. Қани энди имкон қайта туғилса-ю, у ўз диёрига тезроқ қайтса?! Бу ниятдан у умрининг охиригача воз кечмаган. Минг афсуслар бўлсинки, у бу олий ниятига етолмай Ҳиндистоннинг Агра шаҳрида 1530 йилнинг 26 декабрида вафот этди.

Бобур асл нияти амалга ошмаслигини ич-ичидан сезган. У ўлими олдидан шундай васият қолдирган. Агар вақти-соати етиб, Ҳиндистонда вафот этса, жасадини Кобулда, ўзи барпо этган боғда дафн этишларини таъкидлаган. Шу боис Бобурнинг қабри 1533 йилда Кобулга кўчирилган.

Бобур қисқа умрининг ҳар бир дақиқасини ёру диёр соғинчида яшаган, дедик. Шунинг учун ҳоки пойини ўз Ватанига янада яқинроқ жойда бўлишини васият қилганки, токи она юртининг майин насими унинг қабри узра эсиб турсин...

Шу ўринда Бобур адабий мероси ҳақида мухтасар маълумот бериб ўтсак. Шубҳасиз, унга шуҳрат келтирган энг йирик асари «Бобурнома»дир. «Бобурнома» тарихий-бадиий асар бўлиши билан бирга, у жуғрофия, табиат, халқ табобати ва бошқа кўплаб соҳалар бўйича қимматли маълумотлар берувчи ўзбек адабий тилининг муҳим ёдгорлигидир.

Бобур, шунингдек, илм-фаннинг турли соҳаларига тааллуқли бир неча қимматли асарлар ҳам яратган. Шулардан бири арузга доир «Мухтасар» номли рисоладир. Асар аруз назариясини бойитади. Унинг «Мубаййин» номли асари эса қонуншуносликка бағишланган.

Албатта, ижодкорнинг шеърияти жозибадорлиги, чуқур мазмундорлиги ва юксак бадиийлиги билан ўқувчини ўзига ром этади. Шунингдек, ҳаётга муҳаббат, ёр ва диёр васфи, ҳижрон ва ғурбат дарди, яхши хулқ-одоб ва маърифат тарғиби — Бобур назмининг асосий мавзу доирасини ташкил этади...

Бир сўз билан айтганда, Бобур жаҳон адабиётининг улуғ намояндаси сифатида ўлмас асарлари билан жуда кўп халқларга манзуру-мақбул бўлди. Шу боис у бадиий адабиётимиз тараққиётига самарали таъсир ўтказиб келаётган буюк сиймодир.

Баҳодир ВАЛИЕВ.

Вилоят ҳокимлигида

АСОСИЙ ВАЗИФА — АҲОЛИ МУҲОФАЗАСИ

ЎТГАН куни вилоят ҳокимлигида вилоят эпидемияга қарши кураш фавқулодда комиссиясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда вилоят шаҳар ва туманлари ҳокимлари, вилоят бошқармалари ва бўлимлари бошлиқлари, шаҳар ва туманлар соғлиқни сақлаш бўлимлари бош шифокорлари, санитария-эпидемиология станциялари бош шифокорлари, зооветеринария мутахассислари қатнашдилар.

Йиғилишда вилоят ҳокими Э. Рўзиев иштирок этди.

Йиғилишни вилоят ҳокими муовини Д. Жаҳонгирова бошқарди.

Йиғилишда вилоят санитария-эпидемиология станцияси бош шифокори Р. Қосимов вилоятда оғир юқумли касалликларнинг олдини олиш бўйича амалга оширилган тадбирлар ҳамда 1997 йилдаги вазифалар тўғрисида, шунингдек вилоятда қутуриш касаллигига қарши курашнинг аҳволи ва уни бартараф этиш тадбирлари хусусида маъруза қилди.

Нотиқ ўтган йилдан буён вилоятда оғир юқумли касалликларнинг олдини олиш бўйича бирмунча ишлар амалга оширилганлиги, бир қатор шаҳар ва туманларда тозалик ва орасталикни таъминлаш юзасидан аниқ режалар асосида иш олиб борилаётганини таъкидлади.

Айни пайтда аҳолини маром даражасидаги ичимлик суви билан таъминлашда жиддий камчиликлар мавжудлиги, қатор туманларда ахлатлар, чиқиндиларни махсус жойларга ташиб кетишдаги сусткашликлар туфайли турли касалликлар келиб чиқиши мумкинлиги ҳақида гапирилди. Хусусан, Янгийўл, Чиноз, Зангиота туманларида ана шундай кўнгилсиз аҳволни бартараф этишга етарли эътибор берилмаяпти. Бу ҳудудларда ҳамда Ангрен, Янгиобод шаҳарларида ичимлик сувининг сифати талабга жавоб бермайди. Оҳангарон, Бекобод туманларида водопровод тармоқларини тортиш режалаштирилган даражадан уч-тўрт баравар орқада қолмоқда. Эскирган водопровод қувурларини таъмирлашга ҳам қатор шаҳар ва туманларда лоқайд муносабатда бўлинмоқда. Очиқ сув ҳавзаларидан фойдаланиш оқибатида қишлоқларда юқумли касалликларга чалиниш воқеалари содир бўляпти.

Вилоятда қутурган ҳайвонлар, дайди итлар билан кураш етарли даражада эмас. Оқибатда бундай хавфли касаллик туфайли Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарларида, Янгийўл туманида кўнгилсиз ҳолатлар рўй берди. Шаҳар ва туманлар ҳокимликлари, жойлардаги санэпидстанциялар қутуришнинг олдини олиш бўйича етарли даражада чоралар кўрмаяптилар.

Йиғилишда маърузачи Афғонистон, Тожикистонда безгак касаллиги кўпгина кишиларга хуруж қилганлиги туфайли, бу минтақалар яқинлиги ҳисобга олиниб, жойларда хушёрликни ошириш лозимлигини уқтирди. Вилоятимизда бу хасталик рўй бермаган бўлса-да, уни келтириб чиқарувчи омиллар борлиги қайд этилди. Шу боис, кўлмак сувлар, ботқоқликларда, шоли экиладиган майдонларда чивинга қарши кураш тадбирларини ўтказиш зарур бўлади.

Мазкур йиғилишда сўзга чиққан вилоят коммунал хўжалик бошқармаси бошлиғи, вилоят ҳокими муовини Ҳ. Аҳмедов, вилоят оқава сувлар ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғи Э. Бобожонов ва бошқалар кун тартибидаги масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Йиғилишда айтилганидек, айрим ташкилотлар жойларда орасталикни таъминлаш, чиқиндиларни ташиб кетиш, водопровод тармоқларини таъмирлаш, айниқса, қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлашда талаб даражасида ишламаётирлар. Вилоят санитария-эпидемиология станцияси ва унинг жойлардаги тармоқлари ходимлари аҳоли манзилгоҳларида, корхона ҳамда ташкилотларда ахлатлар тўпланиб қолиши, ариқ-зовурлардаги сувларга чиқиндилар ташлаш каби ҳолатларга муросасозлик қилиб келмоқдалар.

Йиғилишда республика соғлиқни сақлаш вазири Ш. Каримов нутқ сўзлади.

Йиғилишда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгилаб олинди.

«ТАШАББУС» ТАҲЛИЛИ

УСТАЛАР МАНЗИЛГОҲЛАРИ ДОИМ МУНАВВАР

Ўзбекистон Президентининг Фармони билан товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси ташкил этилганига бир йил бўляпти. Унинг асосий мақсади кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, бозор инфраструктурасининг яхлит тизимини, мулкдорлар синфини жадал шакллантириш эди. Янгийўл шаҳар Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси қисқа вақт ичида фақатгина вилоятда эмас, республикада ҳам намуна бўладиган ишларни амалга оширди, дурустгина тажриба тўплади, туман иқтисодиётини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

ТАНЛОВГА ЯНГИЙЎЛ ТАНЛАБ ОЛИНДИ

ЯҚИНДА Янгийўл товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси «Ташаббус» кўрик-танловини ўтказди. Ундан кўзланган мақсад энг яхши тадбиркорлар фаолиятини оммалаштириш, хорижбоб, харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, тадбиркорларнинг касб маҳорати, билимлари даражасини ошириш эди. Шаҳар палатаси танлов-конкурс Низомини талабчанлик билан ишлаб чиқди. Номзодлар уларнинг йил якуни бўйича ҳисоботи, бизнес-лойиҳа ёки фаолиятини кенгайтириш бўйича режалари, маҳсулотининг рақобатбардошлилиги, замонавий технологияларни қўллаши, янги иш жойларини ташкил қилиши ва кадрларни ўқитиш каби талаблардан келиб чиқиб танлаб олинди.

Бу босқичдан ўтган жамоалар, шахслар кўрик-танловда балл қўйиш тизими асосида қатнашдилар. Иштирокчилар ишлаб чиқарган маҳсулотлар кўргазмаси Янгийўлда товар ишлаб чиқариш ва тадбиркорлик анча ривожланганлигини кўрсатди.

Тадбирнинг мақсади фақат шу кунни акс эттириш эмас, балки, эртанги кунга назар солишни ҳам билиш эди. Фикр чархлаш мусобақаларида «Тадбиркор ва сармоядор ўртасидаги фарқ нимадан иборат?», Ўзбекистон Республикасининг «Бухгалтерлик ҳисоби ва ҳисоботи» ҳақидаги қонуни, «ХИФлар ҳақида нималарни биласиз?», «Хорижий технология, асбоб-ускуналарни республикага олиб келаётган тадбиркорларга қандай имтиёзлар яратилган?», «Корхона ишчи ва ходимларини ижтимоий ҳимояси, уларга ишлаш ва дам олиш учун етарли шарт-шароитлар яратиб бериш бўйича қандай ишлар амалга оширилмоқда?» каби ўнлаб саволлар берилди.

Тадбиркорларнинг ишбилармонлик сифатларини билдирувчи ўйин машғулоти ҳам жуда қизиқарли ўтди. Улар фаолиятининг турли йўналишлари бўйича савол-жавоблар кўпчиликни қизиқтириб қўйди, тадбиркорлик ҳаваси билан юрганлар иштиёқини кучайтирди.

Танлов ғолибларига биринчи ўрин учун энг кам миқдордаги 15 ойлик иш ҳақи, иккинчи ўринни олганлар шундай 10 ойлик иш ҳақи ва учинчи ўринни олганлар 5 ойлик иш ҳақи билан мукофотландилар. Уч йўналиш бўйича «Труд» ишлаб чиқариш ширкати бошлиғи Аваз Қосимов, «Монтаж-Сервис» хусусий корхонаси раҳбари Тўхтамурод Маликов ва ҳунарманд Марат Абдураҳмонов биринчи ўринларни эгаллашга муяссар бўлдилар.

Республика Бизнес фонди раиси А. Юсупов, Республика Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси раиси А. Йўлдошев, Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари Ҳ. Асадовлар тадбирга юқори баҳо бердилар.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, Ўзбекистон Республикаси бош вазири ўринбосари В. Чжен томонидан тасдиқланган «Ташаббус» танловини ўтказиш ҳақида иш бошлаганида Янгийўл шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг намуна олиш учун танланиши бу бўлинманинг қанчалик фидокорлик, ишчанлик, ижодкорлик ва қатъият билан ишлаётганлигини яна бир бор исбот этиб турипти.

ИЛҒОР ТАЖРИБА НИМАЛАРДАН ИБОРАТ

ЎТГАН йил апрель ойининг охирида Янгийўл шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси тузилгач маркетинг, консалтинг марказлари, аудиторлик хизмати ташкил этилди. Палата ишини ривожлантириш мақсадида режалар тузилиб, уни изчил амалга оширишга киришилди. Дастлабки қилинган ишлардан бири шу бўлдики, шаҳардаги барча тадбиркорлар, товар ишлаб чиқарувчилар, шу жумладан, ҳунар билан шуғулланадиганлар фаолияти ўрганилиб, 1257 нафар якка тартибда ишловчи ва 110 юридик шахслар аниқланди ва яна бир қатор ташкилий ишлар қилинди.

— Кўп изландик, мутахассислар билан маслаҳат қилдик, давра суҳбатлари ўтказдик, — дейди Янгийўл шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг раиси, техника фанлари номзоди Раимжон Қаршиев, — сўнг бирмунча жиддий йўналишларни амалга оширишга киришдик. Шундай ишлардан бири ҳунармандчилик ҳиллари бўйича уюшмаларни тузиш бўлди. Қадимий ва миллий анъаналарни, қадриятларни тиклаш мақсадида энг моҳир усталарни аниқладик ва уларни йиғдик. Маълумки, маҳорат машҳур усталарнинг авлодлари ва шогирдлари орқали асрлардан асрларга ўтиб, борган сари чарҳланган. Шогирдлар усталардан ҳунар билан бирга инсоний фазилатларни ўрганишган. Биз табаррук ҳисобланган ушбу анъанани тикладик.

Ҳар бир ҳунармандчилик бўйича энг маҳоратли, маънавий пок кишиларнинг бири Уста қилиб кўтарилди. Ишлар юришгандан юришиб кетди. Ҳозир Янгийўлда темирчилик, бешикчилик, дўппидўзлик, каштачилик, қандолатчилик, новвойлик каби ўн етти хил ҳунармандчилик бўйича ўн етти нафар уста ота-боболаримиз анъанасини давом эттирмоқда. Вақти-вақти билан улар устахоналарни айланиб чиқишади, ишлар сифатини кўришади, янги шогирдлар олишади, билдирилган таклифларни ўрганишади, лозим жойларда панд-насиҳатлар қилишади.

Ишнинг бундай бориши халқ орасида овоза бўлиб, кўплаб кишилар шаҳар палатасига ташриф буюра бошлашди. Уларнинг аксариятига ишини очишига қўлдан келганча ёрдам қилинмоқда. Консалтинг, маркетинг марказлари, аудиторлик хизмати мурожаат этувчиларга кўмак беришга доим тайёрлар. Бир киши қассобликни, савдо-сотиқ ёки ишлаб чиқаришни ташкил этмоқчи. Хўш бу ишни очишга арзийдими, касод бўлиб қолмайдими, истиқболи қандай бўлади? Шуларнинг ҳаммаси ўрганилиб маслаҳатлар берилади. Агар ўша ишни очиш истиқболли бўлса ҳамкорлик давом этади. Кичик, хусусий корхона ишга тушгунча ва тушгандан кейин дастлабки вақтларда ҳамма ҳисоб-китобларини бепул қилиб беришади. Ҳатто ҳисобчини штатда ушлаш шарт эмас. Корхона, ҳунармандчилик, шахобча фойда олишга ўтганидан кейин палата қилинган ишлари учун шароитга қараб пул олади. Бу эса янги иш бошловчиларга жуда қўл келмоқда.

ҲИМОЯСИ ҲАМ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

ЎТГАН ЙИЛИ декабрь ойида палата барча тадбиркорларни ўз анжуманига чақирди. Мақсад иш юритишни яхшилаш, тадбиркорликни кенг қулоч ёйдириш, таклиф-мулоҳазаларни ўрганиш, ўзаро маслаҳатлашиб олиш эди. Кўп фикрлар ўртага ташланди. Одамлар тадбиркор бўлиб оёққа тургунча кўп тўсиқларга дуч келишаётганини, айрим идораларнинг «остонасини ҳатлаб ўтиш» қийинлиги, умуман ҳужжатларни расмийлаштириш мураккаблигини айтиб, бу ишда палатанинг ёрдами лозимлигини, акс ҳолда тадбиркорлик ҳаракатининг оммавий тус олиши қийинлигини билдирдилар. Шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси бу фикрларни ўрганиб чиқиб, шаҳар ҳокимига хат тайёрлади. Ҳокимлик уларнинг таклифини қўллаб-қувватлади. 1997 йилдан бошлаб иш бошловчи бўлган тадбиркор тўғри палатага мурожаат этади. Лицензия олиш, рўйхатдан ўтиш, солиқ комиссияси билан боғлиқ ишлар, хуллас, ҳаммаси шу ерда битадиган бўлди. Тадбиркор муҳрга буюртма берса кифоя. Палата тадбиркорнинг иши фойда олишга ўтгунча барча ишларни бепул бажариб бераверади.

Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси яна бир ишни қилди. Кўп йиллардан бери якка тартибда иш олиб бораётганлар кўпчилигининг меҳнат дафтарчалари уйларида, солиқ тўлаш ишлари ҳам ўлда-жўлда эди. Палата бу меҳнат дафтарчаларини йиғиб олди, тегишли битикларни ёзди. Сўнг ижтимоий суғурта бўлими, пенсия жамғармаси, хотин-қизлар қўмитаси, бизнес-фонд ва бошқа ташкилотлар билан боғланилди ва қонун асосидаги тўловлар палата орқали марказлаштирилиб тўланадиган бўлди. Шунингдек, тадбиркорларни ижтимоий ҳимоялаш борасида яна қатор бошқа тадбирлар тузилди.

Биз демократияга асосланган ҳуқуқий давлат қураяпмиз. Республикамиз Президенти И. Каримовнинг Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, қонунлар чиқарилмоқда. Барча тадбиркорлар уларнинг ҳаммасини яхши биладилар, дейиш қийин. Ҳатто ўзларига берилган имтиёзлардан бехабарлар ҳам кўплаб топилади. Уларни билмаган тадбиркор узоққа бора олмайди, кўп қоқилади, иши ривож топмайди. Шуларни ҳисобга олиб Янгийўл товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасида ўқув маркази ташкил этилди. Бу эса уларга билимларини оширишга, умуман палата ишларининг юришишига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Будир ПЎЛАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ХАЛҚАРО ЖАДВАЛ — БОШ МЕЗОН

«Халқаро темир йўл тарифлари ва жадвалларининг тузилиши» деган ном билан махсус тайёрланган лойиҳа Оврупо Иқтисодий Кенгаши томонидан маъқулланиб, уни амалиётга татбиқ қилиш тадбирлари кўрилди. Бу самарали изланиш натижаси Франция темир йўлларида юкларни ташиш мисолида ҳам ўзининг ниҳоятда фойдали эканлигини намоён этди.

Бугунги кунда ТРАСЕКА тизими доирасида амал қилинаётган лойиҳа деб эътироф қилинган мазкур йирик ишланма раҳбарларидан бири В. Эрью бошлиқ бир гуруҳ мутахассислар яқинда республикамизда бўлиб, «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат ҳиссадорлик компанияси раҳбар ходимлари билан учрашдилар.

Шу мулоқот чоғида ҳамкорликда амалга оширилиши кўзда тутилган қатор муҳим масалалар муҳокама қилинди.

Лойиҳа ижодкорлари Ўзбекистондан то Қора денгизгача бўлган йўлни энг кўркам, энг қисқа ва энг ишончли қилиш ниятида эканликларини баён этдилар. Бунинг учун обдон ҳисоб-китоблардан ўтган аниқ жадвал таклиф қилинди. Чизмалар халқаро жадвал талаблари асосида тайёрланди.

Бу ҳақда «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат ҳиссадорлик компанияси мутахассислари ҳам ўз фикрларини билдирдилар.

Акбар АЛИЕВ.

ЯНГИ ЙЎРИҚНОМА ДОИРАСИДА

«Тиббиофизика-компьютер», «Лаборатория тадқиқотлари техникаси», «Ҳамширалик иши менежменти» деб аталувчи иборалар соғлиқни сақлаш тизимида тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Бунинг боиси бор, албатта.

Тиббиёт билим юртлари фаолиятини янада яхшилашга қаратилган янги йўриқноманинг ишлаб чиқилиши ёш мутахассислар тайёрлашни давр талаблари даражасида ташкил этиш истиқболларини белгилаб берди. Ўзбекистон тиббиёт билим юртлари директорлари кенгаши ҳамда республика олий ва ўрта махсус мактаб муаллимлари институти ҳамкорлигида юзага келган бу ҳужжат бўйича мавжуд ўқув дастурларидан бир нечтаси қайта кўриб чиқилди.

Шу жараёнда ўқув режаларига қатор янги фанларни киритишга муваффақ бўлинди.

Юқорида тилга олинган янги мутахассисликлар тайёрлаш билан боғлиқ ихтисосликлар ҳам ўқув жараёнларига татбиқ қилинди. Соғлом турмуш тарзи, тиббиёт статистикаси, онкология ва радиология каби соҳалар бўйича ҳам машғулотлар йўлга қўйилмоқда.

А. АКБАРЖОНОВ.

ЯХШИ НИЯТ ЙЎЛИДА

Вилоят Давлат автомобил назорати бошқармаси ходимлари инсон манфаатлари йили деб эълон қилинган 1997 йилда йўл-транспорт ҳодисалари сонини кескин камайтириш ва уларнинг олдини олиш мақсадида йилнинг дастлабки кунлариданоқ режали иш олиб бормоқдалар. Зеро, ўтган 1996 йил ҳам ана шундай эзгу мақсадлар билан кутиб олинган эди. Шу боисдан бўлса керак, хизматнинг деярли барча соҳаларида ижобий ютуқларга эришилди.

Суратда: вилоят ДАНБ ходимлари Б. Ортиқхўжаев ва Р. Қутлимуродовлар маълумотларни умумлаштирмоқдалар.

Ўтган йил мобайнида иш режаларига асосан вилоят ҳудудида йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлашга қаратилган «Диққат, пиёда», «Диққат, болалар», «Диққат, темир йўл кесишмаси», «Трактор», «Мотоцикл» тадбирлари белгиланган муддатларда ўтказилди. Шу билан бир қаторда ДАН ходимлари Ички ишлар бошқармасининг бошқа хизматлари билан ҳамкорликда жойларда жамоат тартибини сақлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш ва уларнинг очилишида, «Тозалаш», «Тўсиқ», «Ҳашар», «Арсенал» «Қора дори-96» тадбирларида ҳам фаол қатнашдилар.

Шу ўринда айтиб ўтиш лозимки, ўтказилаётган тадбирларда вилоят ДАН ходимларининг доимий иштироки, йўл-патрул хизмати алоҳида роталари, махсус взводлар, шаҳар ва туман ДАН бўлинмаларида ҳаракатнинг тўғри ташкил қилиниши яхши самаралар берди. Йўлларда ҳаракатланиш қоидабузарликларини аниқлаш 11289 тага, қўпол қоидабузарликлар 131 тага, транспорт воситаларини маст ҳолда бошқариш 431 тага, пиёдалар томонидан йўлларда ҳаракатланиш қоидаларини бузиш ҳолатлари 1971 тага озайди.

Юқорида келтирилган кўрсаткичларнинг яхшиланиши вилоят ҳудудида йўл-транспорт ҳодисаларининг содир бўлишини камайишига сабаб бўлди. Олиб борилган доимий таҳлиллар асосида ташкилий-амалий тадбирлар кўрилди. Натижада, вилоятимиз ҳудудида содир этилган йўл-транспорт ҳодисаларининг сони 0,2 фоизга, унда жароҳат олганлар сони эса 1,7 фоизга камайди.

Шу билан бирга болалар билан боғлиқ бўлган йўл-транспорт ҳодисаларининг сонини 1995 йилга нисбатан 3,1 фоизга, унда ҳалок бўлганлар 2,9 фоизга, жароҳатланганлар сонини 8,4 фоизга камайтиришга эришилди.

ДАН бошқармасининг йўл ҳаракатини ташкил қилиш бўлими муҳандислари томонидан 3800 километр умумфойдаланишдаги автомобил йўллари ва 1670 километр узунликдаги кўчаларнинг аҳволини назорат қилиш мақсадида бир қанча кўрик ҳамда текширувлар ўтказдилар. Натижалар бўйича тегишли ташкилотларга тақдимномалар юборилди. Автомобил йўлларини, сунъий иншоотларни ва темир йўл кесишмаларини меёрий ҳужжатлар талаблари асосида сақлаш қоидаларининг бузилишига йўл қўйган 40 дан ортиқ мансабдор шахсларга маъмурий баённомалар тузилиб, чоралар кўрилди.

Иш режамизга асосан, 9 та вазирликларга қарашли автохўжаликларда кўп томонлама текширувлар ўтказилиб, натижалари тўғрисида Ўзбекистон Республикаси ИИВ ДАН бошқармасига ва тегишли автохўжаликларнинг юқори ташкилотларига билдиришномалар юборилди.

1996 йил автомототранспорт воситаларини йиллик техник кўрикдан ўтказиш вақтида давлат хўжаликлари, ташкилотлар ва корхоналарга қарашли 1696 та автохўжаликларнинг мавжуд 33777 та транспорт воситалари кўрикдан ўтказилиб, уларнинг 19930 таси ёки 59,0 фоизи соз деб топилди.

Вилоятимизда айни пайтда фуқароларга тегишли шахсий автомототранспортларнинг сони 121522 тани ташкил этади. 1996 йил жуфт йилларда ишлаб чиқарилган автомототранспорт воситалари техник кўрикдан ўтказилди.

Техник кўрикдан ўтказиш ишларининг якуни бўйича кўрсаткичларимиз республиканинг ўртача кўрсаткичларидан бир мунча юқори бўлиб, вилоятимиз давлат хўжаликларидаги транспорт воситаларини техник кўрикдан ўтказиш бўйича 3-ўринни эгаллади.

Касални даволашдан кўра, унинг олдини олиш афзал, дейди халқимиз. Шу сабабдан ҳам вилоят ДАН бошқармасининг тарғибот ташвиқот бўлими ходимлари автохўжаликларда, шахсий автотранспорт эгалари ўртасида ва мактабларда йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини тарғиб қилиш мақсадида 9418 маротаба суҳбатлар ўтказдилар. Оммавий ахборот воситалари орқали кўплаб чиқишлар қилдилар.

Вилоятимиз ДАН ходимлари иштирокида 1996 йил мобайнида 14 та қотиллик, 8 та босқинчилик, 247 та шахсий ва 73 та давлат мулкини ўғирлаш, 36 та тан жароҳати етказиш, 17 та талончилик, 8 та қуролни қонунга хилоф равишда сақлаш бўйича — жами 711 та жиноят фош этилди.

Вилоят ҳудудида республика ИИБнинг «Қора дори-96» тадбирини уюшган ҳолда ўтказишга катта эътибор берилди. Натижада 113 та фуқародан гиёҳванд моддалар тортиб олинди. Автомобил йўллари атрофидаги 8,3 минг квадрат метрдан зиёд майдонда таркибида гиёҳванд моддалари бўлган ёввойи ўсимликлар белгиланган тартибда йўқ қилинди.

Машқда қийин бўлса, жангда осон бўлади, дейди ҳарбийлар. Шу нақлга амал қилиб, шахсий таркибнинг жанговар ва касб маҳоратини янада ошириб бориш мақсадида ҳар чоракда жойлардаги ички ишлар бўлимларининг ДАН бўлинмаларида «Тўсиб ушлаш» режаси бўйича ўқув-амалий машғулотлари ўтказиб борилди.

ДАН бошқармаси ходимлари йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш билан бир вақтда республикамиздан четга товар моддий бойликларини ғайриқонуний равишда олиб чиқиб кетилишининг олдини олиш мақсадида чегара постларида ҳам бир қанча ижобий ишларни амалга оширдилар. Назорат кучайтирилиб, йил мобайнида божхона ходимлари билан биргаликда 39,9 миллион сўмлик моддий бойликлар олиб қолинди.

Шахсий таркиб ўртасида қонунчилик ва тартиб-интизомни мустаҳкамлаш масалалари тезкор мажлисларда ДАН бошқармаси раҳбарияти иштирокида бот-бот кўриб чиқилмоқда. Лекин, шунга қарамай, 1996 йилда хизмат интизоми ва қоидаларини бузган 56 нафар ДАН ходими турли хил интизомий жазога тортилдилар. Албатта, бу хил нохушликлар содир бўлмаслиги учун ДАН бошқармаси назорат тариқасидаги текширувларни ўтказиб туришни яхши йўлга қўйди.

Вилоятимиз ҳудудида ўтказиладиган барча тадбирларда, жумладан, «Наврўз», «Мустақиллик» каби миллий байрамларимизни ўтказишда ҳам ДАН бошқармаси ходимлари жамоат тартибини сақлаш ва йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлашдек масъулиятли вазифаларни шараф билан бажариб келмоқдалар. Шунингдек, вилоят далаларида етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиб олишда ғаллакорларга ҳамда пахтакорларимизга мавсумда катта ёрдам кўрсатдилар. Улар ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш билан биргаликда махсус кузатув ишларини ҳам олиб бордилар.

Эндиги вазифа, 1997 йил давомида ижобий ишларимизни ривожлантириб йўл қўйган камчиликларимизни бартараф этишдан иборатдир. Бунинг учун йилнинг дастлабки кунлариданоқ шахсий таркиб ўртасида тартиб-интизомни мустаҳкамлаб, жамоатчилик билан алоқаларни янада мустаҳкамлаган ҳолда иш олиб бормоқдамиз. Зеро, вилоят Давлат автомобил назорати ходимлари олдидаги бош вазифа йўллардаги ҳаракатланиш хавфсизлигини юқори савияда таъминлашдан иборатдир. Шу вазифани адо этиш йўлида сидқидилдан хизмат қилмоқ бурчимиздир.

Сайдулла АЗАМАТОВ,
Тошкент вилояти ИББ Давлат автомобил назорати бошқармаси бошлиғи, милиция полковниги.

ОЛАМ ҲАФТА ИЧИДА

ВОҚЕАЛАР ТЎЛҚИНИДА

● ЯҚИНДА Шимолий Атлантика ҳарбий уюшмасининг Ғарбга кенгайишига таааллуқли НАТО билан Россия ўртасидаги келишмовчиликларни муҳокама этиш мақсадида Франция президенти Жан Жак Ширак ўз мамлакати пойтахтида АҚШ, Россия, Олмония, Буюк Британия ва Франция давлатлари бошлиқларининг учрашувини ўтказиш ташаббусини олға сурган эди. Ўтган душанба куни Америка Қўшма Штатлари бу ғояни унчалик маъқулламаганлигини билдирди. АҚШ томони ўз фикрини мазкур масалани НАТОга аъзо бўлган барча мамлакатлар муҳокама этишлари лозим, деб изоҳламоқда.

● ЮНЕСКО раҳбари Федерико Майор РФга беш кунлик ташриф билан келди. У юксак даражадаги арбоблар, маданият, илм-фан маҳкамалари раҳбарлари билан музокаралар ўтказди.

● ҚОЗОҒИСТОННИНГ қатор минтақаларида ўқитувчилар, кончилар, энергетикларнинг иш ташлашлари бўлиб ўтди. Улар иш ҳақи ва нафақа маблағларининг ўз вақтида берилмаганлиги боис норозилик билдирмоқдалар. Бу борадаги давлат қарзлари каттагина сармояни ташкил этмоқда.

● ЖАҲОН бозорининг 50 фоиз ҳудудида фаолият кўрсатаётган Япониянинг «Тойото» автозаводи тақа-тақ тўхтаб қолди. Эҳтиёт қисмлар тайёрловчи «Айсин Сэйки» корхонаси цехларидан бирида ёнғин чиқиши бунга сабаб бўлди.

● ФАЛАСТИН мухторияти раҳбари Ёсир Арофат билан Исроил бош вазири Беньямин Нетаньяху ўртасида учрашув бўлиб ўтди. Улар Хеврон (Ал-Халил) минтақасидан Исроил қуролли кучларини олиб чиқиб кетиш жараёнининг бориши ва бошқа икки томонга даҳлдор муаммолар юзасидан фикр алмашдилар.

● АҚШнинг янги давлат котиби Мэдилин Олбрайт хоним лавозимга ўтиргандан кейин ўзининг биринчи хорижий сафарига отланди. У 15—16 февраль кунлари Италияда, 16—17 февралда Боннда бўлади. Кейин унинг йўли Париж, Брюссел, Лондон, Москов, Сеул, Токио ва Пекинга тушади. 25 февралда давлат котиби Вашингтонга қайтиб келади.

«ШАЙТОН МАЛАЙЛАРИ»

МИСР жамоатчилиги кейинги кунларда астойдил ёқа ушламоқда. Чунки, мамлакатда шайтонга сиғинувчи мазхабларнинг пайдо бўлганлиги ҳаммани лол қолдирди. «Роз ал-Юсуф» ҳафтаномасининг ёзишича, бундай мазхабга мансуб одамлар каламуш қонини ичишар эмиш, маййитларни гўрдан қазиб олиб, улар билан ўйин тушишармиш, тунлари эса зинога берилиб, кўз кўриб қулоқ эшитмаган гуноҳларга қўл уришармиш. Энг ёмони муқаддас Қуръони шарифни ёндиришар экан.

Маъмурларнинг бундай шов-шувларга эътибор бермасликлари мумкин эмас эди. Шу боис тегишли ҳуқуқий идоралар катта текшириш тадбирларини ўтказдилар. Натижада 78 киши ҳибсга олинди.

Қўлга тушганлар сўроқ қилинганда манзара бироз бошқачароқ бўлиб чиқди. Шайтонга сиғинганлар мазхаб эмас, балки, бир маслакка риоя этадиган гуруҳ аъзолари бўлиб чиқдилар. Улар вақти-вақти билан бир ерга тўпланиб, «шайтонга яқинроқ бўлиш учун» ўзига хос расм-русумларни амалга оширишар экан. Улар шариат кўрсатмаларини рад этишади, кайфу-сафога берилишади, гиёҳвандлик қилишади, ўз аёлларига вафо қилишни тан олишмайди. Уларнинг дунёвий нуқтаи назари шундай: жаннат лаззатлари у дунёда эмас, балки, мазкур фоний дунёдадир.

Кунлар ўтган сайин масала тобора равшанлаша бошлади. Гап шундаки, 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигит-қизларнинг аксарият қисми катта лавозимларда ишлайдиган, хорижий мамлакатлар билан алоқадор бўлган кишиларнинг фарзандлари экан. Шайтонпарастларнинг деярли барчаси инглиз тилида сўзлашадилар.

Миср муфтийси Носир Фарид, «Ал-Аҳром» газетасининг бош муҳаррири Иброҳим Нафиа, бошқа жамоат арбоблари юқоридаги ҳодиса Ғарбнинг ёшларга бўлган «самарали» таъсири деган хулосага келдилар. Кўпчилик шайтонпарастларга нисбатан қатъий жазо қўрилишини талаб қилмоқда. Шу йўлдан бориб, прокуратура уларни айбдор деб топса, «шайтон малайлари»ни олти ойдан беш йилгача бўлган қамоқ жазоси кутади.

ЭКВАДОР... УЧ ҲОКИМГА ТОР

ЖАНУБИЙ Америка минтақасидаги Эквадор мамлакатида давлат инқирози юз берди. Ўтган йили президентлик сайловларида ғалаба қозонган А. Букарам борйўғи олти ойгина ҳукмронлик қилди. Кейинги пайтлардаги унинг «ғалати қилиқлари» одамларни ҳайратга солди. Гоҳ у телекамера олдида соқол-мўйлов олар, гоҳо кўпминг кишилик митингда кўча раққосалари билан ўйинга тушиб кетар, баъзан президентлик саройидаги ўзининг хонасида футбол тўпи тепа бошларди. Энг қизиғи у «Иракундос» деб аталган даста аъзолари билан ўзининг «Ошиқ мажнун» деган ашулалар мажмуини магнитли тасмага ёздирди.

Бундай ишлар, албатта, давлат бошлиғи шаънига тўғри келмас эди. Ҳукумат аъзолари, олий мартабали кишилар, жамоатчилик А. Букарамдан истеъфога чиқишни талаб қилдилар. Лекин, у бу талабга бўйсунмай Гуаякил шаҳрида бекиниб олди. Шу тариқа ҳукумат инқирози бошланди.

Дастлабки кунлари парламент раиси президент вазифаларини ижро эта бошлади. Бундай йўл тутиш расман мамлакат конституциясига тўғри келмас эди. Шу боис қирқ яшар вице-президент Росалио Артега хоним президент вазифаларини ижро этувчи мувaққат давлат бошлиғи деб эълон қилинди. У тез кунлар ичида пойтахтдаги бошбошдоқликка чек қўйишга ваъда берди.

А. Букарам ҳамон бўш келмаётир. У 19 февраль куни бутун аҳолини иш ташлашга чақирди. «Ўша куни бутун халқ кўчага чиқиб, конституцияни ҳимоя қилиши ҳамда фитначиларни қоралашлари лозим», деб хитоб қилди у. Унинг бу даъвоси оддий кишилар қалбида акс садо бериши мумкин. Чунки, А. Букарам ҳокимият инқирози олдидан қашшоқлар учун 300 мингта уй қуриб бериш тўғрисида ваъда берган эди. Бу қурилишлар илинжида бўлган одамлар А. Букарамнинг президент саройига қайтишини осонлаштириши эҳтимолдан ҳоли эмас эди. Лекин, кеча яна бир янги хабар тарқалди. Собиқ президент А.Букарам яқинлари билан Панамага қочиб кетди. Шу орада Эквадор конгресси парламентнинг собиқ раиси, 50 яшар Фабиан Аларконни президент этиб сайлади. У 1998 йил августигача — янги сайловларгача лавозимда туради.

НИМА? ҚАЧОН? ҚАЕРДА?

● РУАНДАДА инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ташкилотининг тўрт нафар ходими пистирмага дуч келиб, ҳалок бўлди. БМТнинг Олий комиссари Хосе Айала-Лассо шу ҳақда хабар берди. Шунингдек, Олий комиссар Каренгера, Сиангугу, Гизенжи, Кибуйе, Гитарам, Гиконгор, Бутар минтақаларида фаолият кўрсатаётган ходимларнинг ҳам ўта қийин шароитларда ишлаётганликларини гапириб берди.

● НУХ алайҳиссалом даврида бутун дунёни сув босган, деган гапни кўпчилик эшитган. Лекин, у қачон ва қаерда бўлган, деган савол ҳамон очиқ қолаётган эди. Америкалик икки олим — Уильям Риан ва Уолтер Питман яқинда бу ҳодиса 7,5 минг йил муқаддам Қора денгизда рўй берган, деган тахмин билан чиқдилар. Болгария, Туркия, Россия мутахассислари ҳам илгари мазкур денгизга доир ғалати гаплар айтишганлиги боис Риан ва Питман фаразига айни кунларда қизиқиш жуда кучайиб кетди. Агар олимларнинг илмий хулосалари тўғри чиқса, катта шов-шувга сабаб бўлади.

● САРАТОН (рак) хасталиги пайдо бўлишининг ривожида қатнашадиган ирсий унсурлар илгари номаълум эди. Эндиликда Италиянинг Сиен шаҳри дорилфунунининг олимлари бу «вакил»ни аниқладилар. Нодир кашфиёт учун тўрт йил сарфланди. Дастур раҳбари профессор Сальваторе Оливьеронинг айтишига қараганда, бу унсурнинг фаолияти ҳали охиригача аниқланмаган. Италия биокимё марказининг директори Рино Рупполининг фикрича, рак хасталиги соҳасида катта тадқиқот қилинди. Изланишлар охирига етказилса, самара яққол намоён бўлади.

● АНГЛИЯДА анчадан бери қиролича оиласи катта сарф-харажатлар туфайли ўз қароргоҳи Букингем саройини ташлаб кетар эмиш, деган гаплар юрган эди. Яқинда қироличанинг матбуот хизмати бу гапларни рад этди.

● БРАЗИЛИЯДА яшовчи, асли лубнонлик араб Зиёд Юсуф Фасоҳ оламшумул Гиннес китобига киритилди. Чунки, у 58 тилни мукаммал билади. Ҳозир 48 га тўлган Зиёд тил ўрганишни 14 ёшида бошлаган экан.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

ДУШАНБА, 17

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан 17 февраль, душанба куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.25 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
18.45 «Ташаббус». Тадбиркорлар кўрик-танлови.
19.05 «Маънавият». Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол телефестивали.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Деҳқон минбари».
21.30 «Дилнавоз садолар».
21.45 «Вақт». Публицистик кўрсатув.
22.00 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
22.30 «Морена Клара». Телесериал.
23.15 «Дилнавоз садолар».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
18.45 «Тулпор».
18.55 «Қалбимда Ўзбекистон».
19.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.20 «Спорт қитъаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Санта-Барбара». Телевизон бадиий фильм.
21.50 «Спорт қитъаси».
22.20 «Бебаҳо лаҳзалар».
22.30 Кундалик.
22.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.50 — 00.20 «Кинонигоҳ».

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Бахтли онлар», «Омон ёр». Фильм-концертлар.
8.55 «Фармон ва ижро».
9.15 «Марсия». Бадиий фильм. 1-серия (Италия).
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Сеҳрли оҳанглар». Болалар учун қизиқарли дастур.
10.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ғилон».
10.45 «Фан уфқлари».
11.15 А. П. Чехов. «Зўраки трагик». Теленовелла.
12.00 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.35 «Қимматли бола». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Янгиликлар.
18.00 «Хонатлас». Телефильм.
18.10 Эълонлар.
*
18.15 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 9-серия.
22.30 «Кругозор». Тележурнал.
22.50 — 22.55 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мульткарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 Кечки сеанс. «Тақдир ҳукмдори». Бадиий фильм. 2-серия (Ҳиндистон).
20.10 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.30 «Душанба». Публицистик кўрсатув.
20.40 Эълонлар.
20.45 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
21.35 «Тасвир».
22.05 «Ўтган кунлар».
22.35 «Спорт-тайм».
23.05 Эълонлар.
23.10 «Бедорлик». Алла Пугачёва.
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Лирик концерт.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Хазинамиз таянчи». Публицистик кўрсатув.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Она тили.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Ўзбекистон тарихи.
*
12.00 Футбол шарҳи.
12.15 «Хотира». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фозил Харратов.
12.45 «Пушаймон». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.00 Р. Маъдиев, Ф. Олимов. «Девона». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 1-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
18.30 «Спорт, спорт, спорт».
18.45 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
19.05 «Ислоҳот одимлари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Маънавият». «Оҳанглардан таралган меҳр».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Тўртинчи ҳокимият».
21.20 «Наврўз-97». Театр санъати фестивали. Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланади.
21.55 «Замон».
22.05 «Маънавият». «Шашмақом».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 ТВ плюс...
18.40 «Киносайёра».
19.00 «Нафис мажлислар».
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Спорт қитъаси».
21.30 «Акс».
21.50 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
22.10 Кундалик.
22.15 Оҳанглар ва эълонлар.
22.40 — 00.20 «Кинонигоҳ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Сахий эртак». Мультфильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.15 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Барҳаёт Чаплин». Комедиялар тўплами № 1.
22.45 «Хива вақти билан соат еттида». Фильм-концерт.
23.15 — 23.20 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш дастури.
19.15 «Долзарб репортаж».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.25 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
20.40 Эълонлар.
20.45 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
21.35 «Тиббиёт сиз учун».
22.05 «Озодлик номидан». Америка тарихи.
22.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.05 «ТВ IV да «Немис тўлқини».
23.35 «Жиллет-спорт».
00.05 — 00.15 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Пойтахт концерт залларида.
8.50 «Зумраша» киножурнали — меҳмонимиз».
9.10 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Нишона».
9.20 «Маънавият». «Оҳанглардан таралган меҳр».
9.40 «Чемпион билан учрашув». Бокс бўйича жаҳон чемпиони Руфат Рисқиев.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қишлоқ тадбиркорлари».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Зоология.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
*
11.30 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
12.00 Ўзбек куйларидан концерт.
12.35 «Шаҳарликлар». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.20 Р. Маъдиев, Ф. Олимов. «Девона». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чорраҳа».
18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...».
18.25 «Дилнавоз садолар».
18.30 «Замон билан ҳамнафас».
18.45 «Табассум». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
19.05 «Маънавият». Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол» телефестивали.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Қалқон». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.40 «15 дақиқа спорт ҳақида».
21.55 «Автоолам».
22.10 «Талқин. ХХ аср».
22.40 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
18.45 «Дойче-Велле» тақдим этади...
19.05 «Зерикмай десангиз...».
19.15 «Ором онлари». Концерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Санта-Барбара». Телевизон бадиий фильм.
21.50 Кундалик.
21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 «Кинонигоҳ».
23.45 «Зерикмай десангиз».
23.55 — 00.15 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Вайгач». Телефильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.15 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 10-серия.
22.30 «Алексей Султонов музикант ва шахс».
23.00 — 23.05 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Бизнен мирас».
19.30 «Ҳуқуқ ва бурч».
19.50 «Азизим».
20.20 «Аёл ва жамият».
20.40 Эълонлар.
20.45 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
21.35 «Мезон».
22.05 «Таклифлар ва ташрифлар».
22.35 Эълонлар.
22.40 «Мусиқий меҳмонхона».
23.10 «Бу ажиб дунё».
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Кекса санъаткорлар.
8.55 Иқтисодиёт чорраҳаларида.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фарзанд — умид юлдузи».
10.20 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.50 «Талаба ва спорт».
11.10 «Фермер». Тележурнал.
11.35 Сиртқи телевизион олимпиада.
12.10 «Ўсмир ва қонун».
12.30 «Ғариб чоллар». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.40 М. Зошченко. «Тўй». Теленовелла.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
18.20 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
18.40 «Билиб қўйган яхши».
18.50 «Дилнавоз садолар».
19.00 «Катта танаффус».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.35 «Шаҳар бедарвоза эмас...»
21.55 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
22.15 «Одобнома».
22.30 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 5 ва 6-қисмлар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.15 «Тулпор».
9.30 «Бебаҳо лаҳзалар».
9.40 «Нафис мажлислар».
10.00 «Акс»
10.20 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
10.40 «Зерикмай десангиз».
10.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
11.20 «Дунё бўйлаб».
12.10 — 13.50 «Кинонигоҳ».
* * *
18.00 Кундалик.
18.10 Бугун пайшанба дастурида.
18.15 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Сув ости дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Яқинроқ тур».
21.30 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
21.50 Кундалик.
21.55 «Сеҳргар». Кўрсатув ва эълонлар.
22.15 «Кинонигоҳ».
23.45 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Менинг филим бўл». Мультфильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.15 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Барҳаёт Чаплин». Комедиялар тўплами №2.
22.50 «Шлягер-96». Мусиқий кўрсатув.
23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульткарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.35 Мультэкран.
19.50 «Чинор».
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «02» тўлқинида.
21.05 «Интер-спорт».
21.15 «Эллада».
21.45 «Жазирама ёз». Телефильм (Япония).
22.15 Эълонлар.
22.20 «Каталог».
22.35 «Дунёвий янгиликлар».
22.50 «Халқаро фитналар». Телесериал.
23.50 — 24.00 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Абу Исо Термизий», «Баҳовуддин Нақшбанд».
8.45 «Юзма-юз».
9.05 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 5 ва 6-қисмлар.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Умид учқунлари».
10.20 Немис тили.
10.50 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан.
11.35 «Мен рақсга тушаман». Болалар учун фильм.
13.00 «Камондаги қалб». Мусиқий дастур.
13.30 Сиртқи телевизион олимпиада.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.25 «Бузоқ йили». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун концерт.
18.30 «Нима учун?»
18.45 «Дилнавоз садолар».
18.55 Бизнес ҳафта якунлари.
19.05 «Маънавият». Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол» телефестивали.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мутолаа».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Ривоят».
21.30 «Эртага — шанба».
21.50 «Репортаж».
22.10 «Таниш ва номаълум».
22.30 «Морена Клара». Телелсериал.
23.15 «Дилнавоз садолар».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10 — 00.20 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.20 «Кўзмунчоқ».
9.40 «Уолт Дисней боғида».
10.05 «Дубляж».
10.20 «Ҳавас-ТВ».
10.35 «Жозиба»
10.50 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
11.15 Видео — «О».
12.55 — 13.25 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 «Камолот».
18.45 Телевидение ва театр.
19.05 Яна эълонлар.
19.15 «Ором онлари». Концерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Қалб ардоғида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Санта-Барбара». Телевизон бадиий фильм.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кинонигоҳ».
23.40 — 24.00 «Ханда дўкони».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Буюк Ипак йўли». Телефильм.
18.15 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.20 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 11-серия.
22.30 «Мусиқа ҳамма учун».
22.55 — 23.00 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Умид чечаклари».
19.30 «Замандас».
20.00 «Йўлингиз бехатар бўлсин!».
20.20 Эълонлар.
20.25 «Ноёб асарларни овлаб». Телесериал (Италия).
21.25 «Маънавият ва Ислом».
21.55 «Жума куни ишдан сўнг».
22.35 «Океандан океангача». USA-круиз.
23.05 Араб эстрадаси.
23.30 «Мўъжизалар».
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Ғаройиб саёҳат». Мультфильм.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.00 «Ёшлар билан...»
10.25 «Ватанпарвар».
11.05 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
11.50 «Қизни топинглар». Бадиий фильм.
13.20 — 14.20 «Маънавият» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Мактуб».
18.50 «Бир қўшиқ тугагунча».
19.05 «Ҳайрат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 Рақслар гулдастаси.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бизнес-академия».
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.30 Буюк келажак сари. «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
22.00 «Азиз сиймолар». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Тўғон Режаметов.
22.25 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 7 ва 8-қисмлар.
«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:
23.20 «Жаҳон киноси юлдузлари».
23.35 «Гуноҳ-1», «Гуноҳ-2». Бадиий фильмлар.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...».
9.20 «Камолот».
9.30 Телевидение ва театр.
9.50 Яна эълонлар.
10.00 «Ором онлари». Концерт.
10.10 «Қалб ардоғида».
10.40 «Ханда дўкони».
11.00 «Кинонигоҳ».
12.40 — 14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.20 «Бугуннинг боласи».
18.40 Эълонлар.
18.45 «Жаноби Бинн ҳангомалари».
19.00 «Кадр ортида».
19.15 «Жозиба».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дармон».
20.10 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Спорт қитъаси».
21.45 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 24.00 Видео — «О».

III

18.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
18.25 Ўзтелерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
*
18.55 — 22.45 Россия жамоат телевидениеси.
*
22.45 Эълонлар.
22.50 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 12-серия.
23.35 — 23.50 «Шаҳрисабз». Манзарали телефильм.

IV

9.00 Аэробика.
9.20 Кинонинг олтин асри. «Осмон шовқини». Бадиий фильм.
10.50 «Сиз учун учрашув».
11.15 «Комедиантлар».
11.35 «Рақслар қанотида».
12.05 «Шанба эртаги».
13.05 «Клип-антракт».
13.10 — 13.30 Корейс тилини ўрганяпмиз.
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульткарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Чинсэн».
20.35 «5 дақиқа ўзинг учун».
20.40 «Спектаклдан сўнг».
21.05 «Италия вернисажи». Лучано Паваротти.
21.30 Кинонинг олтин асри. «Табиб». Бадиий фильм. 1—2-сериялар (Польша).
23.25 «Эсдалик учун дастхат». Зиёда Фозилова.
24.00 «Жиллет-спорт».
00.30 Эълонлар.
00.35 — 00.45 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.05 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 7—8-қисмлар.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
11.40 «Ўзбекистон спорти».
12.00 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 25-куй.
12.40 «Қувноқ стартлар».
13.20 «Жаноб «Р». Бадиий фильм.
14.45 — 15.30 «Ўйла! Изла! Топ!» Телемусобақа.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...»
18.15 «Марсия». Бадиий фильм. 2-серия (Италия).
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Соғинч.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Узанини топар дарёлар...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Минбар».
21.10 «Иқтисод алифбоси».
21.35 «Мусиқа салтанати».
21.55 «Шахс ва баҳс».
22.20 Диккат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 26-куй.
23.00 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Тунги сеанс. «Прерия». Бадиий фильм.
01.30 Тунги тароналар.
01.40 — 01.50 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили...»
9.15 Мульти-пульти.
9.40 «Болажон» экрани.
11.10 «Дилором наволар».
11.25 «Таманно».
11.35 Унутилмас тасмалар.
13.15 Табиат шифохонаси.
13.25 — 15.05 Видео — «О».
* * *
18.00 ТВ-2 якшанба дастурида.
18.05 «Даракчи».
18.15 Эълонлар.
18.20 «Боланинг тили».
18.35 Мульти-пульти.
19.00 «Умрбоқий мерос».
19.15 «Таманно».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Дилором наволар».
20.10 «Мухлис ТВ-II».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Видео — «О».
22.45 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.10 «Мухлис ТВ-II».
23.25 «Мувозанат».
23.35 Дастур ниҳояси.

III

18.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
18.15 — 23.00 Россия жамоат телевидениеси.
*
23.00 Эълонлар.
23.05 — 23.30 «Панорама».

IV

9.00 «Эй, Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.20 «Парле ву франсе?».
11.50 Киносалон. Милош Форманнинг «Амадей» фильми.
14.00 Эълонлар.
14.05 «Жонли сайёра».
14.25 «Иштирок этувчилар».
14.55 Эълонлар.
15.00 «Сенинг вақтинг».
15.30 «Телеташриф».
15.40 Мусиқий Олимп. «Дорс» гуруҳи.
16.10 Кундузги сеанс. «Христофор Колумб». Бадиий фильм. 6-серия.
*
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мульткарусель».
19.00 «ТВ IV да етти кун» (ўзбек тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографиясидаги янгиликлари.
19.50 Эълонлар.
19.55 «Менинг кучам».
20.10 «Биргаликда куйлаймиз».
21.10 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
21.25 Эълонлар.
21.30 Киносалон. Милош Форманнинг «Ўт ўчирувчилар зиёфати» фильми.
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

«ОТ МИНМАГАН ЭРКАКЛАР»

Йил давомида меҳнатдан бўшамаган отларга қиш чилласида ем берилади: биринчи куни тўрт килограмм арпа еган бўлса, бу меёр қирқ-эллик килограммга етгунча давом эттирилади. Кейин ҳам кунига қанчадан кўпайтирилган бўлса, худди ўша миқдорда камайтириб борилади ва от совутилаётган жараёнда тўрт-беш килограмм атрофида арпа бериб турилади. Обдан совутилган (яъни, ҳар куни оз-оз масофага миниб қайтилади ва кун ора масофа узайтирилаверади; дастлаб, от югуртирилмайди, кейин югуртирилади, чиниқтирилади) от улоқ мавсумига ҳам, меҳнат мавсумига ҳам шай бўлади.

Бизнинг кузатишимизча, лақайларнинг от ҳақидаги атамалари бошқа туркий халқларнинг, хусусан, қўнғиротларнинг атамаларидан бирмунча фарқ қилади. Лақайлар кўпроқ отнинг ранг-рўйига қараб ажратишади: «қизил», «сари-қора», «тим қора», «манглайи қашқа», «тўрт оёғи қашқа», «қора», «тўри», «аччиқ тўри», «қора тўри», «жийрон», «кўк», «оқ бўз», «бўз тарлон», «ола», «қора ола», «тарлон» каби. Отлар феъл-атворига қараб номланганини учратмайсиз. Отга одамнинг номи қўйилмайди.

Байтолдан туғилган қулун расмона от бўлгунча «той — ғунон — дўнон» ёшларидан ўтиши керак.

Одатда, лақайлар «ғунон ва дўнон»лар от бўлгунча йилқи подасидан ажратмайдилар. Болжувон лақайлари ёзда йилқиларини Қизил сув билан Яхсув қирғоқларидаги кўм-кўк адирларга ҳайдаб чиқадилар. Улар Данғаранинг жануб томонларига қадар келадилар. Ёвонликлар эса Оқтош тарафларда йилқи боқадилар. Данғаранинг ўзидан чиққан йилқи Тобоқчитов, Тераклитов, Чолтов сари ҳайдаб борилади. Ҳозир Султонободда отчиликка мослашган махсус жамоа хўжалиги бор. Бу хўжалик йилқиси Рангонтов атрофларида боқилади.

Дўнон ёшига етган от йилқидан ажратиб олинади ва махсус тарбия қилинади. Харидорлар бўлса, йилқидан ўзларига маъқул келган балоғат ёшидаги отларни танлаб оладилар. Бошқаларини эса отбоқарлар тарбиялашади.

Лақайлар отларининг авлод-аждодини қоғозга ёзиб бормасалар-да, аммо кимнинг оти қайси зотдан эканини, қайси отнинг «отаси» ёки «бобоси» қачон нима ҳунар кўрсатганини беш қўлдай биладилар. Насл танлашда отларнинг аждодлари албатта инобатга олинади. Отларнинг зоти бузилиб кетмаслиги учун қондош от-айғир қўшилмайди. Агар кўзи боғлаб қўйилган от ўзининг яқин қондоши бўлган байтолга қўшилганини билиб қолса, у ўзини ўзи ўлдиради. Баъзан шунақа ҳодисалар рўй бериб қолганини кексалар эслаб юрадилар.

Шўро ҳокимияти йилларида қир-адирлар ўзлаштирилиб, лалми экинлар экила бошлади; боғлар яратилди, узумзорлар барпо этилди. Шу боис йилқини тўйимли озуқа билан боқиш имконияти чекланиб қолди. Энди буғдойи йиғиштириб олинган ерларда ҳам йилқи боқилади.

Кузга бориб от ёз давомида тўплаган семизлигини йўқотиб қўймаслиги лозим. Акс ҳолда, ориқ от қишдан рамақижон бўлиб чиқади. Ёвон, Данғара, Жорибкўл водийларида қишки яйловлар ҳам бор. Бу яйловларда қиш ойлари ҳам от учун етарли ем-хашак бўлади. Молнинг ризқи ерда, қўлга қарагандан кейин молни тўйғазиб бўлмайди. Мол деганда лақайлар биринчи навбатда отни назарда тутадилар.

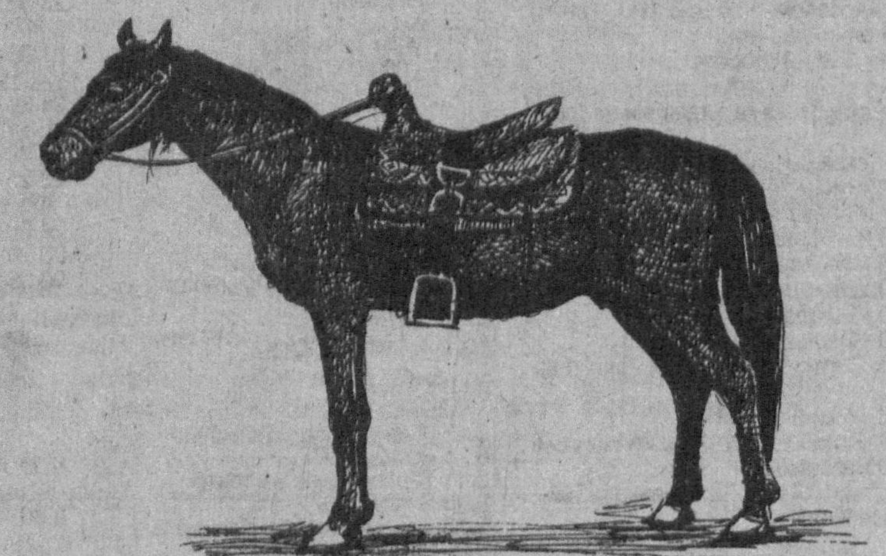

Отларни бекордан бекорга семиртириб, совутиб ётмайдилар. Омоч тортадиган отларнинг вазифаси аниқ: улар кузда шудгор қилади, ёзда юк ташийди. Бироқ, отнинг асосий машғулоти (тинчлик даврида) улоқ ёки пойга. Улоқни ҳам, пойгани ҳам чавандозлар чопадилар. «Човағон» дейишади уларни. Отнинг эгаси камдан-кам ҳолларда човағонлик қилишади; соҳиб томошабинлар сафида кўр тўкиб ўтиради. Кўр тўкиб ўтиришнинг ўзига яраша гашти бор. Баковул: «Фалончининг оти совриндор бўлди!» деб эълон қилган пайт отнинг эгаси ўтирган ўрнида бир газ кўтарилиб кетади.

Улоқ ёки пойга арафасида отлар махсус парвариш қилинади. Улоқ ё пойгага беш-ўн кун вақт қолганда отга ҳар куни уч маҳал ем берилади, уч маҳал суғорилади. Берилаётган емнинг (арпа) ҳажми 4-5 килограммдан оширилмайди. Ортиқчасини от яхши ҳазм қилмайди; камига эса тўймаслиги мумкин. Шунинг учун ем ҳажми бир хил миқдорда бўлиши шарт. От суғорилгандан сўнг олдига бир тутамгина қуруқ сомон ташланади. Шунда от терламайди, яъни зўриқмайди. Улоққа ёки пойгага бир кун вақт қолганда отга кечаси ем берилмайди, балки тун бўйи совутилади — миниб чиқилади. Эрта тонгда от қантариб қўйилади. Агар улоқ пешинга яқин бўлса, отга оз-моз ем берилади. Қандай улоқ чопиш кераклигини чавандознинг ўзи яхши билади: унга ўргатилмайди. Ақл ўргатадиган от соҳибини чавандозлар ёмон кўрадилар; ҳатто аразлаб билағон кишининг отини минмаслиги мумкин... Улоқ тамом бўлгач, от бирорта ишқивоз йигитга берилади (юки енгилроқ бўлиши керак); йигит икки-уч соат мобайнида отни бир текис юргизиб совутади. Кейин орқа оёғининг сони билан қорни орасига қўл босиб кўрилади: Агар от совуган бўлса, отга бир-икки тутам сомон берилади. Шундай кейингина от суғорилади. Сомонини еб бўлмаган от суғорилмайди. Суғорилган отга яна озгина сомон ташланади. Орадан анча-мунча вақт ўтказилиб ем берилади. Емини еб битирган от кечаси совутилади. Эрталаб яна совутилади. Улоқ чопган отнинг устига баъзан қалин кигиз ёпадиларда юганидан тутиб бир соатча етаклаб юрадилар. Сўнг қантариб қўйишади. Ярим кечага яқин ем берилади. Кейин суғорилади. Агар от ёпқи ёпинишга аввал-бошда ўргатилса, шундай усулда совутилади. Акс ҳолда, синалган усулда совутилади.

От анжомлари билан гўзал. Отнинг асосий анжомлари - эгар, жуган, узанги, қуюшқон (думнинг остига ўтказиб қўйиладиган тасма). Терлик, ёпқи, тасма каби иккинчи даражали унсурлар асосий анжомларга илова бўлади, холос. Илгари аёллар учун махсус эгар бўларди: эркакча эгардан фарқи шундаки, безакдор бўлади, гиламдан айил ясалади. Болалар учун махсус эгар бўлмаган.

Лақайлар отдан ташқари эшак ҳам сақлайдилар. Айғири — эшак, байтоли — мача, хўтигини — тойхар, дейишади. Эшак минилмайди, фақат юк ташилади, қўш ҳайдалади. Одатда, ўсмир ёшлар эшакдан фойдаланадилар: хўжаликнинг майда-чуйда юмушларини бажарадилар. Эшакка ортилган буғдой тегирмонга олиб борилади, кўзаларда сув ташилади... Лақайларнинг эшаги ҳам бошқа эшакларга айнан ўхшайди. Шу сабабдан алоҳида тўхталиб ўтирмаймиз.

Лақайлар отни яхши кўришади. Улар «от минмаган эркак»ни эркак ҳисоблашмайди. Шаҳарда яшайдиган оға-иниларининг жиғига тегишади: «Эшитдингми, Кўки, Тошкентда Муҳаммад Юсуф деган шоир от ҳақида шеър ёзибди...», дейишади ўсмоқчилаб. «Бошқа мавзу тополмагандан кейин ёзгандирда, нима бўпти?», дейди Кўки ҳам сир бой бермасдан. «Ҳеч нарса бўлгани йўғ-у, аммо, от қадрини недан билсин, от минмаган эркаклар, дебди. Хўш, қалай?» «Бор-э, шу ҳам гап бўлдию!.. Аввал узун кўйлак туркман қизига уйланаман деб, ҳамма ўзбек қизларни кўрқитган эди. Энди лақай қизларни қўрқитмоқчими?»

Албатта, Муҳаммад Юсуф ҳеч кимни қўрқитмоқчи эмас. Унинг шеъри ярим ҳазил, ярим чин оҳангида ёзилган. Лекин, ростини айтганда, лақайларга жуда маъқул келиб қолди. «Э-э, Муҳаммад Юсуф ҳам лақай экан-ку, азамат! От қадрини бизчалик билар экан», дейишяпти. Бир неча марта шоирни Кўктошга таклиф этдилар. Шоир баҳорда Лақайга боришга ваъда бериб юборибди. Ҳойнаҳой, «От минмаган эркаклар» шеърининг ёнига «Эшак минган эркаклар» номли янги шеър қўшилса керак. Чунки, лақайлар ўртасида эшак тўғрисида хўб ажойиб латифалар юради. Эшак — теша тегмаган мавзу.

Омон бўлсак, яқин орада ажойиб ҳангоманинг гувоҳи бўламиз.

Набижон БОҚИЙ.

(Давоми. Боши газетанинг 11 февраль сонида).

Чиноз туманидаги Усмон Носир номли 16-ўрта мактабда турли фанлар бўйича кўриклар уюшқоқлик билан ўтмоқда.

Суратларда (юқоридан пастга) ўқувчилар билимини синовдан ўтказаётган муаллимлардан бир гуруҳи; кўрик қатнашчилари физика фани хонасида.

Абдужалол РАҲИМОВ суратга олган.

Бу турфа олам

● ВАЗНИ 105 килограмм бўлган эркак касалхонада ошқозонини операция қилдириб, орадан кўп ўтмай шу ердаги ошхонага кирганда, қорнини яхшилаб тўйдириб олган. Ошқозони таранглашиб, тикилган чоки сўкилиб кетган. Шундан сўнг бемор «нега менга ошхонага киришни таъқиқлаб қўйишмади?» деб судга мурожаат қилган ва касалхонадан 250 минг доллар ундириб беришни талаб этган.

● МАЙАМАЛИК ичкиликка ружў қўйган ва банги бир аёл кунларнинг бирида печкадаги кўмирни осонгина ёқиш учун бензиндан фойдаланаётганида ўзи ҳам ёниб кетди. У воқеа содир бўлган уй эгасини судга берди. Суд эса аёлга товон пули сифатида 124 минг доллар ундириб бериш ҳақида ҳукм чиқарди!

● МИЧИГАНЛИК 34 ёшли киши учираётган ракетаси портлаб кетиб юз-кўзларини куйдириб қўйди. Шундан сўнг йигит «мен маст эдим, шундай экан, нега ракета учиришимни тўхтатиб қўйишмади», деб ота-онасидан товон пули ундириб беришларини сўраб судга мурожаат қилди.

● КОННЕКТИКУТ штатининг Корнуолл шаҳрилик бир йигит тўйда бироз ичиб олиб, дўстига телефон қилди ва ўзини уйига олиб бориб қўйишни илтимос этди. У телефонда сўзлашаётиб, гандираклаб кетди-да, йиқилиб тушди ҳамда зинадан пастга юмалади. Зарб егани сабабли фалаж бўлиб қолди. Шундан кейин йигит телефон компаниясини судга бериб, тан жароҳати олгани сабабли 47 минг доллар товон пули ундириб олди.

● НЬЮ-ЖЕРСИДА яшайдиган яна бир киши қўшнисиникига рухсатсиз кириб, гараж томидан ҳовузга сакради. Буни қарангки, у сакраган жойда сув ҳавзасининг чуқурлиги атиги 105 сантиметр экан. У бошидан оғир жароҳат олди. Суд унинг шикоятини кўриб чиқиб, ҳовузни қуриб берган ташкилот жароҳат учун жавоб беради, деб ажрим чиқарди.

● КАЛИФОРНИЯ штатининг Оранж-Каунти шаҳрилик аёл автомобиль ҳалокатида жароҳатланган эди. У «ҳалокат сабабли мендаги кўкрак раки касаллигим оғирлашиб кетди», деб судга мурожаат қилди ва 649 минг долларлик бўлиб қолди.

● Бошқа жойда маст бир аёл ёнилғи қуйиб бўлгач, машинасини ҳайдаб, мотоцикл билан тўқнашиб кетди ва ҳайдовчини ўлдириб қўйди. Сўнг аёл «Шелл-Ойл» компаниясини судга бериб, ёнилғи қуювчини «маст эканлигимни кўра-била туриб машинамга ёнилғи қуйди, шу билан хизмат вазифасига совуққонлик билан қаради», деб айблади. Кейин нима бўлди, дерсиз? Аёл судда ютиб чиқди.

*СПОРТ**СПОРТ**СПОРТ**СПОРТ*

ОЛИЙ ЛИГАГА ЙЎЛЛАНМА ОЛИШ УЧУН

Шахмат бўйича республика чемпионати биринчи лигасида 88 нафар шахматчи ғалаба учун курашади. Фақат ғолибгина олий лигага йўлланма олади. Бу курашда ҳозирча гулистонлик Рамил Курбетдинов пешқадамлик қилмоқда. У 7 имкониятдан 6,5 хол тўплаган.

Мусобақада иштирок этаётган 32 аёл шахматчидан энг яхши натижа кўрсатган уч нафари олий лигада иштирок этиш ҳуқуқини олади. Нукуслик Шаҳрибону Қуттибоева ўйинни яхши бошлаб, беш имкониятдан бешта холни қўлга киритди. Тошкентлик Юлия Каматкова, Екатерина Корбут ва наманганлик Аниса Каиповада тўрттадан хол бор.

Шахматчилар кураши тобора қизғин тус олмоқда.

ЭНГ МУҲИМИ — КЎНГЛИНГИЗ ЁШ БЎЛСИН

Тошкентда «1997 йил — кексалар йили» шиори остида ўтган волейбол бўйича мусобақа ниҳоясига етди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси, тўққиз вилоят ва Тошкент шаҳридан турли ёшдаги ҳаваскорлар иштирок этди.

— Мусобақа «Саноатқурилишиндустрия» бирлашмасининг спорт мажмуида ўтди, — деди «Ўзбекистон» жисмоний тарбия-спорт жамияти марказий кенгаши раиси Владимир Бойко. — Барча ташкилий масалалар яхши ҳал қилинди. Бир неча кун давом этган қизғин кураш натижасида Тошкент терма командаси ғолиб чиқди. Тошкентликлар финалда самарқандликларни мағлубиятга учратдилар. «Саноатқурилишиндустрия» бирлашмаси волейболчилари учинчи ўринни эгаллади.

(ЎзА).

АШГАБОТДАГИ ХАЛҚАРО ТУРНИР

Туркманистон пойтахтида футбол бўйича мамлакат Президенти кубоги учун йирик халқаро турнир бошланди. Турнирнинг мукофот миқдори 125 минг долларни ташкил этади. Бу мусобақада қатнашиш учун Туркманистонга Грузия, Қозоғистон, Латвия, Эрон, Арманистон, Украина, Беларус, Россия мамлакатларининг етакчи жамоалари таклиф қилинган. Улар билан бир қаторда Бухоро футболчилари ҳам иштирок этишмоқда. Ҳамюртларимизга дастлабки учрашувни майдон эгалари билан ўтказишга тўғри келди. Ўйин Туркманистон терма жамоаси фойдасига 3:0 ҳисобида ҳал бўлди. «Бухоро» иккинчи учрашувни Россиянинг «Зенит» футболчилари билан ўтказади.

Ўт ўчирувчилар огоҳлантиради

ХУЛОСА ҚИЛИШ ПАЙТИ КЕЛМАДИМИКИН?

...Навбатдаги нохуш хабарлар... Улар тафсилотини эшитар эканмиз, таажжубланмай иложимиз йўқ. Фожеалар яна одамларнинг лоқайдлиги, беparvолиги, яшаш тарзининг оддий тамойилларига амал қилмасликлари туфайли содир бўлмоқда. Улар ёш боланинг ҳам ақли етадиган жўн нарсаларга эътибор қилганларида бундай хунук воқеалар бўлмасмиди, деган савол кишини қийнайди.

Шу йилнинг 9 феврали куни Ангрен шаҳрининг 5/1 «А» даҳасидаги 13-уйнинг 34-хонадонида ёнғин чиқди. Оқибатда 1937 йилда туғилган Саиджалол Абдураҳмонов ҳалок бўлди. Қаранг, у электр плитасини ёқиб қўйиб, ухлаб қолибди. Соҳиби хонадон натижада тутундан бўғилиб, азоб укубатда бу дунёдан кўз юмди. Эртаси куни эса айни шаҳардаги 5/4 даҳа, 4-уй, 5-хонадонда яшовчи Ихтиёр Ғафуров ҳам лоқайдлик қурбони бўлди. Ўчирилмаган, туни билан ишлаб турган электр духовкадан аланга чиқиб, Ихтиёрни маҳв этган. Чирчиқ шаҳрининг Қирғиз кўчаси 133-уйида содир бўлган ёнғин ҳам юқоридагилардан деярли фарқ қилмайди. Фалокат уй эгаси М. Хасанзяновнинг ўлими билан тугади.

Юқорида айтилган ҳодисаларнинг сабаби бир қарашдаёқ аён бўлиб турибди. Иситиш учун мўлжалланган электр жиҳозларидан нотўғри фойдаланишнинг таассуфли оқибатида одамлар жонидан жудо бўлдилар. Доимий огоҳлантиришларга, тинимсиз тушунтириш ишлари олиб борилаётганига қарамай, катта моддий ва маънавий зарар етказаётган ёнғинларнинг рўй бериб туриши, албатта, кишини ачинтиради. Эндиликда дангал савол туғилади: хулоса қилиш, гумроҳликдан сабоқ чиқариш пайти келмадимикин?!

Сайфулла АТАЕВ, вилоят ИИБ ЁСБ бўлими бошлиғи муовини, ички хизмат полковниги.

КИМОШДИ САВДОСИГА МАРҲАМАТ!

Тошкент вилояти ҳокимлиги, Тошкент вилояти давлат мулк қўмитаси ва Тошкент вилоят кўчмас мулк биржаси қуйидаги ер майдонларини, қурилиши тугалланмаган иншоотларни ва автотранспорт воситаларини кимошди савдосига қўяди.

Қурилиши тугалланмаган иншоотлар

Объектнинг номи	бошланғич баҳоси—сўмда
1. Янгийўл туманидаги Қўшёғоч жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган «Ўзбалиқ» ГЭЗРП ДАКнинг қурилиши тугалланмаган турар жой биноси	20600.0
2. Янгиобод шаҳридаги қурилиши тугалланмаган 32-квартирали турар жой биноси	100300.0
3. Бўка туманидаги «Бўка» жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган қурилиши тугалланмаган чўчқачилик мажмуи	500.000.0
ЖАМИ:	620.900.0

Савдога Зангиота туманидаги якка тартибда уй жой қуриш учун ер майдонлари, Чиноз туманидаги «Тошвилоятёқилғитаъминот»га қарашли авто-транспорт воситалари, ҳамда қурилиши тугалланмаган иншоотлар қўйилган.

	Ер майдонлари сони	Бир дона ер майдонининг сатхи кв. м.	бошланғич нархи сўм
1. Ер майдони	4	400	4800

АВТОТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ

Русуми тури	Дав. рақами	автобаза манзили	амалда юргани(км)	чиқарилган йили	Бошланғич қиймати сўм
УАЗ-31512	01—77 ТШС	«Таштранснефть -маҳсулот» Чиноз тумани Пахта қўрғони	357415	1987	36700.0
УАЗ—469Б	36-43 ТША		303634	1984	37800
УАЗ—3303—01	22—04 ТШН		271522	1985	40200.0
САЗ—3503	68—97 ТШН		200493	1980	77700.0
ЗИЛ—131НА	22—06 ТШН		222218	1987	98300.0
Москвич 2140	0178 ТШС		323418	1986	34000.0
Жами:					324700.0

Савдо Тошкент вилояти ҳокимлиги биносида 1997 йил 25 февраль куни соат 10.00 да бошланади.

Об-ҳаво

ҚИШ ҲАМ ОХИРЛАБ ҚОЛДИ

... Қарангки, об-ҳавошунослар хабар беришича, келаётган ҳафтанинг чоршанбасигача Тошкент шаҳри ва вилоятимизда ёғингарчилик кутилмайди. Кечалари ҳаво ҳарорати 4 даража совуқ билан 1 даража илиқ ўртасида, кундуз кунлари 12 даражагача иссиқ бўлиши мумкин.

Тошкент вилоят «Дори-дармон» давлат акционерлик бирлашмасининг йиллик ҳисобот мажлиси 1997 йил 7 март куни соат 10.00 да ўтказилади.

Мажлис ўтказиш жойи: Тошкент шаҳри, Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, 28-уй.

Кун тартиби:

1. Тошкент вилоят «Дори-дармон» давлат акционерлик бирлашмасининг 1996 йилдаги асосий иш режасининг бажарилиши ҳақида бирлашма бошқарувининг ҳисоботи.

2. Тошкент вилоят «Дори-дармон» давлат акционерлик бирлашмаси 1996 йилги молиявий-хўжалик фаолияти якунлари бўйича тафтиш ҳайъатининг ҳисоботи.

Тошкент вилоят «Дори-дармон» давлат акционерлик бирлашмаси бошқаруви.

Собир Раҳимов туманидаги 3-босқичли 310-мактабнинг думалоқ муҳри йўқолганлиги туфайли ***БЕКОР ҚИЛИНАДИ.***

Тошкент юридик техникуми томонидан Анвамуротов Шавкат Эгамович номига берилган ПТ—I 107657 рақамли йўқолган **Диплом БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир ўринбосари **Раҳимберди УМАРОВ**

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48. Эълонлар: 33-99-15, 36-57-27.

• Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-076. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Адади 16.977 нусха.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти – 20. 00. Босишга топширилди – 18.00. 1 2 3 4 5 6